

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

3 września 2024

nr 69 (LXXIX)

cena: 17 Kč

WIADOMOŚCI
ODDANO HOŁD
POMORDOWANYM
STR. 2-3

WEEKEND W REGIONIE
PLON I FOLKLOR
PRZEDNIEJ KLASY
STR. 4

SPORT
PIERWSZY KROK
WYKONANY!
STR. 7

Początek roku w wyremontowanej szkole

WYDARZENIE: W wyremontowanym budynku, w nowej sali z panoramicznym widokiem na wieś i góry, rozpoczęto wczoraj rok szkolny w Szkole Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w Gródku. Remont i nowe wyposażenie pochłonęły przeszło 40 mln koron.

Danuta Chlup

**Była sobie
wiejska szkoła,
mała i skromna.
I marzyła jej się
zmiana:
że jest ogromna**

(Z wiersza recytowanego
na inauguracji)

Inauguracja roku szkolnego 2024/2025 miała w tej placówce szczególnie uroczysty charakter. Dyrektorka Katarzyna Šafak przywitała gości, rodziców, nauczycieli i uczniów przed wejściem do wyremontowanego budynku. Po symbolicznym przecięciu wstęgi zebrani wchodzili do środka, częstowani chlebem i solą przez uczennice w góralskich strojach.

Inauguracja odbyła się na najwyższym piętrze, które powstało w miejscu dawnego strychu. Duża nietypowa sala w kształcie litery „L”, ciekawa pod względem architektonicznym – z trzema przeszklonymi ścianami oferującymi panoramiczny widok na wieś i góry, będzie wykorzystywana na kilka sposobów. Przed południem będzie służyła do zajęć lekcyjnych, po południu będzie funkcjonowała jako świetlica. Prócz tego będą się tam odbywały różne wydarzenia szkolne, a prawdopodobnie także gminne – na przykład powitanie noworodków.

Salę można podzielić za pomocą przepierzenia, wyposażona jest w klimatyzację, żaluzje umożliwiające niemal całkowite zaciemnienie, ciekawe oświetlenie elektryczne w kształcie promieni słonecznych. Ma scenę, a także wnękę kuchenną. Ciekawym elementem jest ruchomy kącik z fotelami i stolikiem w kształcie domku na kółkach.

Łączne koszty projektu, od studium wykonalności po realizację, wynosiły 40,7 mln koron. W całości pokryła je gmina: ok. 25 mln z własnych źródeł, 15 mln z kredytu bankowego. Dyrekcji szkoły udało się zdobyć za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania niespełna 1,5 mln koron z funduszy europejskich na meble oraz nowoczesny sprzęt elektroniczny. Macierz Szkolna w Gródku przekazała 20 tys. koron na

wyposażenie kuchenki oraz nową tablicę z nazwą placówki.

Wójt Gródka Robert Borski opowiedział o przebiegu remontu i przygotowaniach do niego. Wspomniał o projekcie, którego autorem jest zespół architektów z Brna pod kier. Tomáša Růžički, początkowo wywołał kontrowersje, obecnie zaś budzi zachwyt. Co ciekawe – pierwszym impulsem do zmian był wymagający pilnej naprawy przeciekający dach.

– Oprócz przebudowy strychu oraz nowego dachu zrobiliśmy także nową elewację oraz wejście do budynku. Jest nowa klasopracownia multimedialna, pokój nauczycielski i dyrekcja, a także kotłownia, ponieważ zmieniliśmy system grzewczy z elektrycznego na gazowy – powiedział w rozmowie z „Głosem” wójt gminy Gródek Robert Borski.

Chociaż największa uwaga skupiła się podczas inauguracji na pomyslnie zakończonym remoncie, nie zapomniano o uczniach, szczególnie o najmłodszych.

– Będziecie pierwszymi pierwszoklasistami, którzy staną na tej scenie – podkreśliła dyrektorka Katarzyna Šafak, zapraszając do pasowania na

• W polskiej podstawówce w Gródku inauguracja roku szkolnego odbyła się w nowej sali z panoramicznym widokiem. Fot. DANUTA CHLUP

uczniów sześcioro chłopców i jedną dziewczynkę. W sumie w klasach 1.-5. będzie się uczyło w tym roku szkolnym 39 dzieci.

Z rąk wychowawczynie klasy pierwszej Ireny Berbalk otrzymali duże torby podarunkowe pełne przyborów szkolnych.

Prezes gródeckiej Macierzy Szkolnej Marek Sztuła poinformował, że organizacja, po uzgodnieniu z nauczycielką, przekaże pierwszoklasistom dar finansowy, który częściowo zastąpi stypendium edukacyjne państwa polskiego, ponieważ w tym roku nie przyznano go szkołom z Zaolzia.

– W ramach „Bonu Pierwszaka” dzieci otrzymywały po 500 złotych. Na taką kwotę nas nie stać, ale możemy sobie pozwolić na mniejszy dar, którego wysokość jeszcze uzgodnimy. Będzie służył na przykład do pokrywania abonamentu Sceny Lalek „Bajka”, zakupu pomocy szkolnych, które kupują rodzice i tym podobnie – wyjaśnił Sztuła.

Dla wielu to pierwszy raz

Szkolny dzwonek zabrzmiał wczoraj po raz pierwszy dla 254 pierwszoklasistów szkół podstawowych z polskim językiem nauczania na Zaolziu. W całym województwie morawsko-śląskim rozpoczęło w tym dniu edukację w pierwszych klasach podstawówki 12 900 dzieci.

Nowy etap życia rozpoczęła również młodzież, która w czerwcu ukończyła klasę dziewiątą, a od poniedziałku uczęszcza do szkół średnich. W skali całego województwa chodzi o 11 200 piętnasto-, szesnastolatków. Spośród nich ponad 100 kształci się w języku polskim – 90 w Polskim Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie, 13 w Akademii Handlowej w tym samym mieście. Przed rozpoczęciem roku szkolnego Ministerstwo Szkolnictwa RC opublikowało terminy ferii, które pozwolą uczniom odetchnąć w czasie dziesięciu miesięcy nauki. Pierwsze, jesienne, odbędą się 29-30 października, przerwa świąteczna potrwa od 23 grudnia do 3 stycznia, tzw. ferie wiosenne odbędą się w powiecie ostrawskim w dniach 3-9 lutego, w powiecie karwińskim 10-16 lutego, a we frydecko-misteckim 17-23 lutego. W związku ze Świętami Wielkanocnymi uczniowie zostaną w domu w czwartek 17 kwietnia, a pierwszym dniem wakacji letnich będzie sobota 28 czerwca 2025 roku. (sch)

Trzej duchowni – Kościoła katolickiego, Śląskiego Kościoła Ewangelickiego i Luterańskiego Kościoła Ewangelickiego – pobłogosławili nowe wnętrza oraz uczniów i nauczycieli, którzy będą z nich korzystali.

Na ścianie w nowej sali zawiśnie wkrótce ciekawy zegar z drewna i mchu, który w imieniu Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego przekazała szkole jego prezeska Magdalena Ćmiel. ▲

ZDANIEM... Beaty Schönwald

beata.schonwald@glos.live

Język jest po to, żeby ludzie mogli się z sobą porozumiewać. Wiele języków utrudnia zaś to zadanie. Jeżeli zatem wzajemne przekazywanie sobie treści ma zakończyć się sukcesem, nadawca danej informacji musi używać takiego samego kodu językowego, jakim potrafi posługiwać się odbiorca lub co najmniej dobrze go rozumie. Tym bardziej w sytuacji, kiedy nadawcy zależy na tym, by adresat zechciał przyjąć dany przekaz, jego wypowiedź musi być zrozumiała, jasna i łatwo przyswajalna.

Od czasu do czasu docierają do mnie utyskiwania, że w gazetkach gminnych za mało jest języka polskiego, że czeskie artykuły dominują w nich niemal w stu procentach oraz że, o zgrozo!, nawet Polacy piszą w nich po czesku. Może jeszcze trzydzieści lat temu, kiedy zwłaszcza w gminach podgórskich znakomita większość miejscowych Polaków i Czechów zdobywała podstawowe wykształcenie w polskich podstawówkach, argument, że po polsku wszyscy rozumieją, można było potraktować jako satysfakcjonujące uzasadnienie. Dziś jest inaczej. Świadectwo ukończenia polskiej szkoły posiada na Zaolziu mniejszość, wobec czego autor posługujący się językiem Mickiewicza i Miłosza, pisząc swój przyczynek, powinien mieć świadomość, że zwraca się tylko do tej grupy odbiorców. W wielu przypadkach to wystarczy, ale w wielu nie. Nie chcę wchodzić na cienki лёd i dywagować o tym, czy artykuły publikowane w gminnych pismach nt. sukcesów zespołów PZKO-wskich oraz spektakularnych osiągnięć uczniów polskich szkół powinny być pisane po polsku (bo chodzi o Polaków), czy po czesku (bo promują polskie inicjatywy i dobrze, by również Czesi o nich wiedzieli). Chcę podać konkretny przykład, kiedy użycie języka czeskiego uważam za wskazane, a nawet konieczne. Trafiłam na niego w górnoskum „Informatorze” gminnym. Jego autorem jest Karol Mrózek, aktywny Polak, znawca lokalnej historii wojennej, której okrucieństwa zaznał na własnej skórze on i cała jego rodzina. W sierpniowym wydaniu gazetki napisał po czesku o okolicznościach Tragedii Żywocickiej, której notabene sześć ofiar pochodziło z Suchej Górnjej. Jestem pewna, że dzięki temu wydarzenia z 6 sierpnia 1944 roku dotarły do szerszego grona odbiorców tak, jak napisała je historia. Tak, jak byśmy chcieli, żeby kolejnym pokoleniom były przekazywane.

CYTAT NA DZIS

Andrzej Duda i Agata Kornhauser-Duda
para prezydencka RP

Życzymy, by nadchodzące miesiące nauki były czasem owocnej pracy i satysfakcji. Niech przekazywanie i zdobywanie wiedzy oraz nowych umiejętności przebiega bez problemów i przynosi pozytywne rezultaty

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• W niedzielę po południu Stowarzyszenie „Nigdy nie jesteś sam” obchodziło 10-lecie swojego istnienia. – Ciesz się ogromnie z tego, że działamy już tak długo. Dla mnie to wydaje się, jakby całe życie. Nawet nie pamiętam, jak to było przed powstaniem stowarzyszenia – mówiła „Głosowi” Renata Czader, założycielka organizacji, która na co dzień pomaga osobom z niepełnosprawnościami oraz wspiera ich rodziny. Jubileuszowe obchody rozpoczęto od festynu w kompleksie Domu PZKO w Lesznej Dolnej, a w najbliższy czwartek odbędzie się konferencja poświęcona działalności stowarzyszenia. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

3

września 2024

Imieniny obchodzą:

Gerard, Izabela
Wschód słońca: 5.50
Zachód słońca: 19.20
Do końca roku: 119 dni
(Nie)typowe święta:
Międzynarodowy Dzień Wieźców
Przysłowie:
„Wrzeszczy wrzesień, że już jesień”

JUTRO...

4

września 2024

Imieniny obchodzą:

Rozalia, Stella
Wschód słońca: 5.51
Zachód słońca: 19.18
Do końca roku: 118 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Poszukiwania Talentów
Przysłowie:
„Gdy wrzesień wrzesień, rolnik ma zawsze pełną kieszęń”

POJUTRZE...

5

września 2024

Imieniny obchodzą:

Dorota, Wawrzyniec
Wschód słońca: 5.53
Zachód słońca: 19.15
Do końca roku: 117 dni
(Nie)typowe święta:
Międzynarodowy Dzień Dobroczynności
Przysłowie:
„Gdy wrzesień bez deszczów będzie, w ziemie pełno wiatrów wszędzie”

POGODA

wtorek

dzień: 29 do 31°C
noc: 20 do 18°C
wiatr: 2-4 m/s

środa

dzień: 28 do 30°C
noc: 20 do 18°C
wiatr: 1-3 m/s

czwartek

dzień: 28 do 30°C
noc: 19 do 17°C
wiatr: 1-3 m/s

Oddano hołd pomordowanym

W 85. rocznicę wybuchu II wojny światowej dyplomaci i polska społeczność Ukrainy złożyli w niedzielę wieńce i zapalili znicze na mogiłach Polaków z listy katyńskiej, pochowanych na Polskim Cmentarzu Wojennym w Bykowni koło Kijowa.

Polska Agencja Prasowa

Oficerowie z listy katyńskiej to ludzie, którzy 1 września 1939 roku przyjęli na siebie uderzenie oraz odpowiedzialność za walkę państwa polskiego z wrogiem, z Niemcami. Pamiętamy o nich i chylimy głowę przed ich ofiarą – powiedziała charge d'affaires ambasady RP Agnieszka Górska. – Pochowani są tutaj oficerowie Wojska Polskiego, ale też policjanci i inni urzędnicy państwowi. Wszyscy, którzy przeszli przez ten czas niezwykle pró-

nać o tych, którzy walczą o niezależność, suwerenność Ukrainy. To są obywatele Ukrainy, ale też i Polacy, również obywatele Ukrainy – oświadczyła Górska.

Dyplomata zwróciła uwagę, że składając hołd pomordowanym przez Sowietów Polakom nie można zapominać, że Ukraina od początku 2022 roku broni się przed agresją Rosji. – Nie można nie pamiętać dziś, w Kijowie, o ostrzałach (rosyjskiej armii). Nie można zapomi-

• Płk Dariusz Stota wraz z dyplomatami i przedstawicielami polskiej społeczności Ukrainy składają wieńce na Polskim Cmentarzu Wojennym w Kijowie-Bykowni. Fot. PAP

kciem wybuchowym, spadły w odległości 30-50 metrów od polskiego cmentarza 27 sierpnia.

– Gdyby głowica wybuchła, z pomnika nie zostałoby nic. Dzięki Bogu nie eksplodowała, a jedynie zapaliła się trawa w lesie – powiedział Ntrelba.

Cmentarz w Bykowni jest, obok Płachatek w Charkowie, jednym z dwóch cmentarzy katyńskich znajdujących się na terytorium Ukrainy. W Bykowni w zbiorowych mogiłach pogrzebano około 150 tys. ofiar komunizmu różnych narodowości, w tym ok. 3,5 tys. Polaków z listy katyńskiej, zabitych przez Sowietów w 1940 r.

Mają nowego biskupa

• Nowy biskup został wybrany na posiedzeniu Synodalnym, a jego zastępcą będzie Tomasz Molin. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Niedzielny poranek w Bystrzycy zdominowany był przez znaczącą uroczystość. W tamtejszym kościele ewangelickim przedstawiono nowego biskupa Luterańskiego Ewangelickiego Kościoła Augsburskiego Wyznania w Republice Czeskiej, Ladislava Devečka, który zastąpi dotychczasowego Wiesława Szpaka.

Nowy biskup został wybrany na posiedzeniu Synodalnym. Jego zastępcą został Tomasz Molin. – Współpracę z Wiesławem Szpakiem będę zawsze wspominał ze wzruszeniem i w samych superlatywach. Jestem przekonany, że nowy biskup zapewne wniesie nowe, dobre zmiany w życie zboru i gminy – mówił Roman Wróbel, wójt Bystrzycy. Członkowie lokalnych zborów również pozytywnie podchodzą

Bryan Adams gwiazdą Dni Hawierzowa!

Kanadyjski wokalista rockowy Bryan Adams będzie główną gwiazdą muzycznej części Dni Miasta Hawierzów. W imprezie zaplanowanej w dniach 6-7 września wystąpią też m.in. Ewa Farna czy szwedzka formacja Pain wykonująca industrial metal. Bryan Adams w ostatniej chwili zastąpił w programie niemiecką legendę rocka, grupę Scorpions.

Muzycy zespołu Scorpions zmuszeni byli przerwać swoją trasę koncertową, która miała zahaczyć również o nasze miasto, z powodu operacji gitarzysty Matthiasa Jabsa – informują organizatorzy festiwalu z ramienia miasta Hawierzów. Zamiast legendy niemieckiego hard rocka w Hawierzowie zagra inna legenda muzyki – kanadyjski piosenkarz Bryan Adams, znany z takich przebojów, jak „Everything I Do I Do

It For You”, „Heaven” czy „It’s Only Love”. Koncert Adamsa, który po raz ostatni zaprezentował się w naszym regionie w 2018 roku na dużym koncercie w Ostrawar Arenie – na scenie zagra m.in. Ewa Farna i Vojtěch Dyk. Dla uczestników dwudniowego święta miasta przygotowano również szereg atrakcji towarzyszących.

• Bryan Adams podczas koncertu w Ostravar Arenie w 2018 roku. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

W SKRÓCIE...

Gorący temat na UTW

Pierwsze wrześniowe zajęcia na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Trzyńcu będą dotyczyły aktualnego i gorącego tematu: konfliktu izraelsko-palestyńskiego. Prof. Vladimír Baar wygłosi 10 bm. w sali Domu Kultury „Trisía” wykład pt. „Izrael i państwowość palestyńska w kontekście międzynarodowym”. Także kolejne jesienne wykłady będą dotyczyły tematów geopolitycznych – m.in. sytuacji w Tajwanie i w Ukrainie, politycznego postrzegania Arktydy i Antarktydy czy też demokracji i praw człowieka w Afryce. Jedenasty kurs trzynieckiego uniwersytetu dla seniorów zainaugurowano w kwietniu br. Obecnie rozpoczął się drugi semestr, cały kurs składa się z czterech. Na zajęcia zapisanych jest 160 słuchaczy. Zajęcia prowadzi wykładowcy Uniwersytetu Ostrawskiego.

(dc)

Baseny przedłużyły sezon

Ub. niedziela miała być dla miejskiego kąpieliska letniego w Czeskim Cieszynie ostatnim dniem tegorocznego sezonu. Temperatury sięgające 30 stopni Celsjusza oraz zapowiedzi meteorologów, że upalne lato nadal będzie trwać, spowodowały zmianę decyzji odnośnie zamknięcia basenu. W rezultacie można tu będzie korzystać z wodnego szaleństwa i kąpeli słonecznych aż do połowy września. Ponieważ dni są krótsze, a poranki mgliste, basen będzie czynny w godz. 11.00-18.00. W tych samych godzinach otwarte będą do czwartku 5 bm. również basen koło byłego hotelu „Jawor” w Rzece oraz park wodny Henryk w Hawierzowie. Natomiast kąpieliska letnie w Karwinie, Trzyńcu i Jablonkowie zakończą już tegoroczny sezon na dobre.

(sch)

Pięciu kandydatów na senatora

W parze z wrześniowymi wyborami wojewódzkimi, w 27 okręgach wyborczych odbędą się wybory senackie. Jednym z nich będzie leżący w granicach Zaolzia okręg wyborczy nr 74, w którego skład wchodzi Pavel Staněk, startujący z listy SPD i Trikolora, prawnik Karle Světníčka, kandydat Demokracji Szwajcarskiej, oraz lekarz Karel Volný z ČSSD.

gumina Petr Vicha, wspólny kandydat Demokracji Socjalnej i ANO. Jego rywalami będą w kolejności alfabetycznej: wiceprezydent Hawierzowa Bogusław Niemiec, reprezentujący w wyborach koalicję KDU-ČSL, ODS i TOP 09, zastępca burmistrza Rychwałdu Pavel Staněk, startujący z listy SPD i Trikolora, prawnik Karle Světníčka, kandydat Demokracji Szwajcarskiej, oraz lekarz Karel Volný z ČSSD.

(sch)

Spadł z fortyfikacji

• Na Wielkim Szańcu doszło w niedzielę do wypadku. Fot. Pogotowie ratunkowe WMS

Dość kuriozalny wypadek miał miejsce w niedzielę na Wielkim Szańcu w Mostach koło Jablonkowa. Według informacji, które otrzymali ratownicy morawsko-śląskiego pogotowia ratunkowego, mężczyzna spadł z fortyfikacji, z wysokości ok. 8 metrów. Nieszczęście miało miejsce późnym popołudniem. Po zgłoszeniu nieszczęścia na miejsce

wyruszył śmigłowiec oraz karetka pogotowia. Mężczyzna był nieprzytomny, później zaczął jednak komunikować z pracownikami służby zdrowia. Lekarz stwierdził u niego ciężkie obrażenia klatki piersiowej oraz głowy. Pacjent został przewieziony śmigłowcem do Szpitala Uniwersyteckiego w Ostrawie.

(sch)

Plon i folklor przedniej klasy

Po raz 54. tradycji stało się zadość. Miejskowe Koło PZKO w Hawierzowie-Błędowicach zorganizowało w sobotę kolejne Dożynki Śląskie. Ogród koło Domu PZKO pękał w szwach, a trwający przez dwie godziny program artystyczny był tego gatunku, że był w stanie zadowolić nawet najwybredniejszego znawcę folkloru.

• Na czele dożynkowego pochodu idą przodownicy, członkowie ZR „Błędowice” Jolanta Iwanuszek i Jarosław Hekera.

• „Mali Błędowianie” przyjechali na dożynki na wozie drabiniastym. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Beata Schönwald

Przynosimy plon, gospodarzu wóm – śpiewały na powitanie błędowicze „Kamratki z Kamratami” przy akompaniamencie młodej kapeli „Partyla”. Z wieniec i chlebem stanęli przed gospodarzami przodownicy Jolanta Iwanuszek i Jarosław Hekera.

Plon niesiemy plon, to szczególnie nam, błędowianom, znane słowa. Możemy je bowiem słyszeć z tego miejsca już po raz 54. W tym roku ponownie na tej scenie gawdowie przyjmują chleb i wieniec dożynkowy spleciony ze zbóż z okolicznych pól. Z pól, których z

upływem czasu różni byli właściciele, ale zawsze łączyła ich radość, kiedy cały urodzaj znalazł się pod dachem – skomentował gospodarz tegorocznych dożynek Artur Grudziński, po czym dodał: – Bawmy się do późnego wieczora, wesoło, razem, hucznie. Bo jak się mówi, jeszcze nigdy tak nie było, żeby się z błędowickich dożynek przed północą odchodziło!

Wanda i Artur Grudzińscy wystąpili w roli gazdów na błędowickim święcie plonów już po raz drugi. Pierwszy raz dostąpili tego zaszczytu przed szesnastoma laty. – Zgodziliśmy się ponownie zostać gospodarzami na błędowickich dożynkach, bo mamy blisko do zespołu „Błędowice”, stroju i folkloru. Mieszkamy niedaleko gospodarstwa rolnego

pana Kotuli, z tym, co dzieje się na polach, jesteśmy więc na bieżąco. W czasie zniw słyszmy pracujące kombajny już od godz. 4.30 – powiedziała „Głosowi” Wanda Grudzińska.

Jan Kotula, właściciel „Zameckiego dworu”, czyli – jak zaznaczył w roli gazdów na błędowickim święcie plonów już po raz drugi. Pierwszy raz dostąpili tego zaszczytu przed szesnastoma laty. – Zgodziliśmy się ponownie zostać gospodarzami na błędowickich dożynkach, bo mamy blisko do zespołu „Błędowice”, stroju i folkloru. Mieszkamy niedaleko gospodarstwa rolnego

oraz traktowany przez organizatorów dożynek niemal jak rodzina zespół folklorystyczny „Vonička” z Hawierzowa.

Muzyka, pieśni, tańce, stroje ludowe, rekwiizyty, a czasem wręcz brawurowe wykonanie poszczególnych figur tanecznych były tym, co dożynkowi goście, a wśród nich m.in. wiceprezydent Hawierzowa Bogusław Niemiec, dyrektor miejscowej polskiej szkoły Tomasz Labuńdek czy prezes Macierzy Szkolnej w RC Marek Bystron, podziwiali i nagradzali brawami przez niemal całe popołudnie.

Z kolei w przerwach pomiędzy poszczególnymi blokami tanecznymi specjalizujący się w tańcach górniczych Zespół Pieśni i Tańców Ludowych „Hlubina” z Ostrawy

li dóbr ziemskich w Błędowicach, a także o tym, jak po zakończeniu zbiorów parobkowie pletli wieniec dożynkowy jako podziękowanie gazdom za możliwość wynajęcia się do pracy w polu, a gospodarze gościli ich gulaszem, kołaczkami i warzonką. – Tradycja dożynek z tańcem i śpiewem była dotrzymywana do lat 50. ub. wieku, czyli aż do momentu, kiedy rodzinie Pawlasów ówczesna władza odebrała majątki. Przez kolejnych 20 lat nie było hucznych obchodów dożynkowych w Błędowicach. Dopiero w 1969 roku nasze koło PZKO zorganizowało pierwsze dożynki. Ich gazdami byli Bernard i Anna Pawlasowie, a przodownikami Władysław Kotula i Helena Pawlas – powiedziała konferansjerka.

Dożynkowe i rodzinne klimaty

Ostatni weekend wypełniony był wieloma imprezami, zwłaszcza dożynkami. Sobotnie w Oldrychowicach na Fojsztwie należą do tych najbardziej popularnych.

Poza tradycyjnym korowodem entuzjastów motoryzacji rolniczej mogli podziwiać pokaz traktorów. Korowód doszedł do gospodarzy dożynek, państwa Gryczów, którzy oficjalnie rozpoczęli program. Na początku można było usłyszeć wiele podziękowań skierowanych m.in. do osób, które działają od zaplecza. Powitano także zacnych gości, m.in. Stanisława Bogowskiego, konsula RP w Ostrawie, który wręczył medal za działalność na rzecz kultury polskiej prezesowi MK PZKO, Henrykowi Szlauerowi, Stanisława Folwarcznego, wicehetmana województwa morawsko-śląskiego czy Helenę Legowicz, prezes PZKO. Błogosławieństwa życzył obecnym miejscowemu pastora Jirfi Chodura.

Program rozpoczął zespół „Oldrychowice” wraz z „Małymi Oldrychowicami”, żywiołowe tańce zaprezentował ZPIT „Olza”. Po folklorze akcent położono na kulturę fizyczną. Ogromnym powodzeniem cieszył się wśród publiczności pokaz „Gimnastów” z Wędryni pod kierownictwem Bogdana Iwanuszka.

– Panuje u nas niepowtarzalna atmosfera, rodzinne klimaty, już dziś zapraszam wszystkich na

przyszłoroczne dożynki na Fojsztwie – mówił konferansjer Marek Szlaur. To wszystko powoduje, że impreza ta ma wielu swoich bywalców. – Razem mogli podziwiać pokaz traktorów. Korowód doszedł do gospodarzy dożynek, państwa Gryczów, którzy oficjalnie rozpoczęli program. Na początku można było usłyszeć wiele podziękowań skierowanych m.in. do osób, które działają od zaplecza. Powitano także zacnych gości, m.in. Stanisława Bogowskiego, konsula RP w Ostrawie, który wręczył medal za działalność na rzecz kultury polskiej prezesowi MK PZKO, Henrykowi Szlauerowi, Stanisława Folwarcznego, wicehetmana województwa morawsko-śląskiego czy Helenę Legowicz, prezes PZKO. Błogosławieństwa życzył obecnym miejscowemu pastora Jirfi Chodura.

Program rozpoczął zespół „Oldrychowice” wraz z „Małymi Oldrychowicami”, żywiołowe tańce zaprezentował ZPIT „Olza”. Po folklorze akcent położono na kulturę fizyczną. Ogromnym powodzeniem cieszył się wśród publiczności pokaz „Gimnastów” z Wędryni pod kierownictwem Bogdana Iwanuszka.

– Panuje u nas niepowtarzalna atmosfera, rodzinne klimaty, już dziś zapraszam wszystkich na

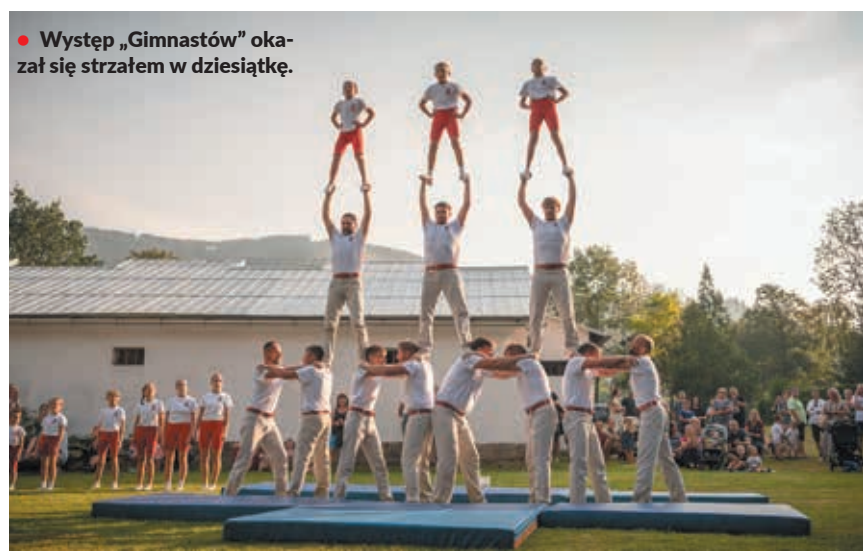
• Przodownicy dożynkowego pochodu. Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

• Gospodarze dożynek, państwo Gryczowie.

• Na dzieci czekały liczne atrakcje. (enyd)

• Występ „Gimnastów” okazał się strzałem w dziesiątkę.

Komary namierzają ludzi w podczerwieni

Wykrywanie promieniowania podczerwonego to kolejne narzędzie, za pomocą którego komary znajdują swoje ofiary – stwierdzili naukowcy. Odkryli też neurony wrażliwe na tę długość fal.

Polska Agencja Prasowa

Uklucia komarów w naszej szerokości geograficznej mogą być tylko irytujące, ale w innych rejonach świata stanowią poważne niebezpieczeństwo. Komar egipski (*Aedes aegypti*) roznosi wirusy, które co roku powodują ponad 100 tys. śmiertelnych przypadków m.in. dengi, żółtej febrzy, ziki i gorączki zachodniego Nilu. Z kolei pasożytniczym pierwotniaki roznoszone przez komary malaryczne afrykańskie (*Anopheles gambiae*) wywołują malarię, na którą według Światowej Organizacji Zdrowia umiera rocznie ponad 400 tys. osób. Amerykańskie Centrum Kontroli i Zapobiegania Chorób (CDC) uznało więc komara za najbardziej śmiertelne zwierzę na świecie.

Samce komarów są nieszkodliwe – żywią się nektarem kwiatów. Samicom ten bogaty w cukry pokarm też wystarczyłoby do życia, ale potrzebują krwi – źródła białka – by złożyć jaja. Wykształciły więc kilka mechanizmów, dzięki którym potrafią lokalizować swoje ofiary.

Badania nad tym, jak komary znajdują żywicieli, a zwłaszcza ludzi, trwają niemal od wieku. Naukowcy ustalili już, że przyciągają je m.in. zapach człowieka i wydychany

• Połowa ludzi na świecie jest zagrożona chorobami przenoszonymi przez komary. Fot. ARC

przez niego dwutlenek węgla. Teraz okazało się, że wśród narzędzi, którymi dysponują te owady, jest jeszcze jedno – detektor podczerwieni. Naukowcy z Uniwersytetu Kalifornijskiego (USA) odkryli, że komary egipskie najbardziej interesowały się obiektami, które emitowały promieniowanie podczerwone. Biolodzy sprawdzili też, gdzie w ciele owadów znajdują się organy odpowiedzialne za wykrywanie podczerwieni. Wyniki badań ukazały się w magazynie „Nature”.

Dr Avinash Chandel z Katedry Biologii Molekularnej, Komórkowej i Rozwojowej (Molecular, Cellular and Developmental Biology

– MCDB) Uniwersytetu Kalifornijskiego wyjaśnił, że dla komarów wykrywanie zapachu i dwutlenku węgla oraz wpatrywanie ofiar to zawodne metody. – Owady mają słaby wzrok, a wiatr lub szybki ruch mogą zakłócić sygnały chemiczne – tłumaczył dr Chandel.

Dodał, że komary rejestrują ciepło konwekcyjne człowieka (czyli temperaturę powietrza unoszącą się nad źródłem ciepła) z dystansu ok. 10 cm. Tymczasem podczerwone promieniowanie elektromagnetyczne (IR) namierzają z siedmiokrotnie większej odległości.

Zeby to zbadać, naukowcy z MCDB umieścili samice komarów w

tywno w poszukiwaniu ofiar.

Główny autor opracowania i szef laboratorium, w którym przeprowadzono badania, prof. Craig Montell podkreślił, że promieniowanie IR ma znaczenie w przypadku komarów, tylko jeśli ofiara emituje także inne sygnały. – Zadna pojedyncza wskazówka nie stymuluje aktywności związanej z poszukiwaniem żywiciela. Dopiero kiedy w pobliżu ofiary pojawiają się podwyższonego poziomu dwutlenku węgla i ludzki zapach, podczerwień zwiększa zainteresowanie owadów – powiedział prof. Montell.

Dr Nicolas DeBeaubien, kolejny współautor badania, dodał, że ko-

mary nie rejestrują promieniowania podczerwonego w taki sam sposób, w jaki wykrywają światło widzialne. To dlatego, że energia IR jest zbyt niska, by aktywować rodopsynę – światłoczuły barwnik odpowiedzialny za percepcję światła widzialnego, występujący w siatkówce oczu głowonogów, stawonogów (w tym owadów) i kręgowców.

Biolodzy z UC odkryli, że na końcówkach czułków komary mają neurony czułe na ciepło. Usunięcie tych struktur spowodowało, że pasażerzy przestawali widzieć promienie IR. Badacze stwierdzili, że na czułkach występuje również białko wrażliwe na temperaturę, TRPA1, i określili gen je kodujący. Zwierzęta pozbawione tego genu nie reagowały na podczerwień. Zespół prof. Montella znalazł też u komarów inne białko wrażliwe na niewielkie wahania temperatury. Te proteiny odpowiadają nie tylko za odbiór światła widzialnego, są też detektorami smaku i temperatury.

– Połowa ludzi na świecie jest zagrożona chorobami przenoszonymi przez komary. A zmiany klimatyczne i powszechne podróże sprawiły, że komar egipski występuje już nie tylko w krajach tropikalnych i subtropikalnych. To badanie może sprawić, że znajdziemy lepsze metody ograniczenia populacji komarów, na przykład poprzez zastosowanie podczerwieni w pułapkach na te pasożyty – podkreślił dr Chandel.

Światowa mapa zanieczyszczeń powietrza cząstkami stałymi

Międzynarodowy zespół przedstawił globalny rozkład jednego z najgroźniejszych rodzajów zanieczyszczeń powietrza – cząstek stałych PM 2,5. W Europie jest coraz lepiej, ale w niektórych częściach świata sytuacja się pogarsza.

Naukowcy z University of Leeds (W. Brytania) i innych ośrodków badawczych opracowali wykresy pokazujące stężenie cząstek PM 2,5 w stolicach każdego kraju świata. Badacze wykorzystali dane z symulacji komputerowych i obserwacji satelitarnych, aby oszacować zmieniające się stężenia pyłów zawieszonych od początku rewolucji przemysłowej. Wyniki wskazują zarówno na sukcesy w poprawianiu jakości powietrza, jak i na niebagatelne wyzwania.

– Zanieczyszczenie powietrza często nazywane jest niewidzialnym zabójcą, ale nasze obrazy czynią niewidzialnym, pokazując zmiany w zanieczyszczeniu pyłami zawieszonymi na przestrzeni dziesięcioleci – podkreśla dr Kirsty Pringle z University of Edinburgh (W. Brytania).

– Najważniejsze jest to, że zanieczyszczenie powietrza jest jednym z wiodących na świecie czynników ryzyka śmierci. Szacuje się, że przyczynia się do jednej śmierci na dziesięć, na całym świecie. Opracowane przez nas wykresy jakości powietrza pokazują bardzo szeroki zakres globalnych trendów i stężeń. Wykresy te pokazują wyraźnie, że wciąż

Fot. cariva

wiele trzeba zrobić, aby zmniejszyć narażenie ludzi na zanieczyszczone powietrze. Niektórych miejsc dotyczy szczególnie – dodaje prof. Jim McQuaid z Leeds' School of Earth and Environment.

Badacze przedstawiają kilka najważniejszych wniosków płynących z ich analizy. Po pierwsze zwracają uwagę na poprawiającą się jakość powietrza w Europie, szczególnie w jej zachodniej części. To zasługa regulacji i postępu technologicznego – uważają naukowcy. Natomiast w Azji Środkowej i w niektórych częściach Afryki sytuacja się pogarsza. Badacze winią za to gwałtowną urbanizację, wzrost uprzemysłowienia i brak odpowiednich regulacji prawnych. Świat dotknięty jest więc ogromnymi rozbieżnościami pod względem stanu powietrza – podkreśla badaczka.

W niektórych miejscach, oprócz działalności człowieka, zanieczyszczenia pochodzą też z innych

Z XIX-wiecznego żaglowca zniknęła część butelek szampana

Nurek Tomasz Stachura, szef ekspedycji, która w ubiegłym miesiącu na dnie Bałtyku odkryła

wrak XIX-wiecznego żaglowca wypełnionego m.in. butelkami szampana, podał, że jednostka została „odwiedzona” przez innych nurków i zniknęła część cennego ładunku.

– W ubiegłym tygodniu, w porozumieniu z władzami Szwecji, ponownie odwiedziłem wrak w celu zrobienia super dokładnego modelu fotogrametrycznego 3D. Nasz kolejny wypad na wrak z szampanami, był krótki, ale treściwy – poinformował w mediach społecznościowych Tomasz Stachura.

Dodał, że nurkom udało się wykonać szczegółową inwentaryzację, a Bartłomiej Piłala zrobił fotogrametrię (zdjęcia, z których powstał model 3D zatopionego żaglowca).

Stachura we wpisie zaznaczył, że według niego wrak odwiedził inny nurkowiec. – Wiele rzeczy jest rozrzuconych, a parę butelek szampana zniknęło – ocenił szef ekspedycji.

W połowie lipca nurkowiec z grupy „Baltictech” z Trójmiasta poinformował o odkryciu 16-metrowego żaglowca z drewna, wypełnionego setką butelek szampana, wina i wody mineralnej. Jednostka znajduje się niedaleko wyspy Olandia na głębokości 58 metrów. Na dowód prawdziwości nagrania wideo i zdjęcia.

Przybliżoną datę zatonięcia żaglowca wskazały zachowane znaki

Selters na glinianych butelkach z niemiecką wodą mineralną. Ten rodzaj wody produkowano w latach 1850-1880.

Po nagłośnieniu odkrycia szwedzka administracja rządowa zdecydowała o objęciu ochroną prawną wraku. Decyzja ta oznacza, że zabronione jest nurkowanie w pobliżu wraku i jego pływowanie. Magnus Johansson z przedstawicielstwa władzy rządowej w Karlskronie w południowo-wschodniej Szwecji na początku sierpnia poinformował, że znajdujące się na wraku przedmioty nie będą mogły być wyławiane bez ich zgody.

Według szwedzkich urzędników na zatopiony żaglowiec w 2016 roku trafiła podczas pomiarów Szwedzka Administracja Morska, ale nie wiedzieli o jego cennym ładunku. – Wiedza ta to zasługa Polaków, którzy pomogli ocenić kulturowo-historyczną wartość wraku – przekazał wówczas Johansson.

Ekipa nurków z Trójmiasta „Baltictech” ma na koncie także m.in. odnalezienie na dnie Bałtyku wraku zatopionego w kwietniu 1945 r. parowca „Karlsruhe”. Statek zatonał, przewożąc ewakuowanych z Prus Wschodnich Niemców i ładunek.

Nurkowiec od lat prowadzi ekspedycję pod nazwą „Santi Odnaleźć Orla”, której celem jest odnalezienie wraku ORP Orzeł, który z niewyjaśnionych przyczyn zaginął wraz z załogą podczas patrolu na Morzu Północnym na przełomie maja i czerwca 1940 roku.

(PAP)

SPORT

SERWIS PIŁKARSKI

Przed przerwą przeznaczoną na mecze reprezentacji w ramach Ligi Narodów odbył się komplet spotkań 7. kolejki najwyższej klasy piłkarskiej w RC. Na brak emocji nie narzekali jednak również fani drużyn z niższych rozgrywek. O tym, kto z tarczą, a kto na tarczy wrócił wieczorem do domu, w tradycyjnym piłkarskim serwisie „Głosu”.

Janusz Bittmar

CHANCE LIGA

MFK KARWINA – DUKLA PRAGA 0:0

Karwina: Lapeš – Raspopović, Bergqvist (63. Fleišman), Krčić, Ražnатовić (80. Mikuš) – Moses, Planka (71. Čavoš) – Memić, Botos (46. Regáli), Samko – Vecheta (46. Ezech).

Dla Karwiny, która zaliczyła typowy „angielski tydzień”, remis uzyskany w niedzielnym popołudniowym starciu z beniaminkiem rozgrywek oznacza raczej stratę dwóch punktów. To drugi identyczny wynik ekipy Martina Hyskiego z rzędu, po śródowych bezbramkowych derbach z Banikiem Ostrawa.

– Jestem rozczarowany z bezbramkowego remisu, bo licząc nasze okazje pod bramką Dukli, powinniśmy byli wygrać te zawody. Piłkarzom zabrakło niestety zimnej krwi w polu karnym rywala – skomentował wynik trener Karwiny Martin Hyský.

Gospodarze uderzali głowami w szczylny mur defensywy Dukli, która nad Olzą nastawiła się w niedzielę na antyfutbol. I to dosłownie. Nawet trener przyjeźdnych, doświadczony Petr Rada, na konferencji prasowej przyznał otwarcie, bez owijania w bawełnę, że jego zespół przyjechał do Karwiny po punkt i wraca z dobrze wykonanym zadaniem. – Remis traktujemy w kategoriach sukcesu. Dla nas liczy się każdy punkt w tym sezonie – zaznaczył Rada, słynący z ciętych ripost, z których tym razem wolał zrezygnować.

Rewelacyjną formę w „angielskim tygodniu” złapał pomocnik Karwiny David Moses, który nie tylko umiejętnie przerywał sporadyczne wypadki ofensywne rywala, ale dołączył też dobrą grę w ofensywie. Nigeryjski środkowy pomocnik długo z karwińskim klubem nie pobejdzie, to prawie pewne.

OŁOMUNIEC – OSTRAWA 2:2

Do przerwy: 1:1. **Bramki:** 34. i 85. Kliment – 42. i 50. Šin. **Ostrawa:** Marković – Juroška, Chaluš, Frydrych, Kpoz – Rigo, Boula – Buchta (86. Holzer), Šin (69. Kubala), Everton – Tanko (69. Klíma).

Derby Ołomuńca z Ostrawą zamieniły się w koncert dwóch aktorów – najlepszego strzelca rozgrywek Jana Klimenta i utalentowanego ostrawskiego pomocnika Matěja Šína. Baník po raz kolejny przekonał się o tym, że z Šínem w wyjściowym składzie może zdziałać cuda. W środe w derbach w Karwinie właśnie tego piłkarza zabrakło w składzie z powodu przeziębienia, a Baník – wiadomo – nie zdołał strzelić Karwinie bramki. Na Hanej było zgoda in-

nieć), Jurga, Ojora – Baumgartner (46. Desmond), Ayaosi.

Piątkowe derby na Lešnej zamieniły się w festiwal strzelecki gospodarzy, którzy nie patyczkowali się z regionalnym sąsiadem. Trener Trzyńca Tomáš Hejdušek przygotował swój zespół do prestiżowej bitwy fantastycznie – uderzeniem z 25 m wprowadzić środek boiska, a następnie też flanki i pole karne Karwiny. Dla podbeskidzkiego klubu to trzecie zwycięstwo przed własną publicznością w tym sezonie, okraszane efektywnym futbolem. Dwie bramki zdobył Lukáš Cienciala, jego rajd z połowy boiska zakończony celnym strzałem na 4:1 był prawdziwym majstersztykiem.

– To był dobry mecz z naszej strony, ale na pewno nie bezbłędny. Po naszym błędzie rywal strzelił gola, a niewiele zabrakło, żeby karwinia-cy dołączyli też kontaktową bramkę na 3:2 – ocenił spotkanie trener Trzyńca Hejdušek.

Wynnych meczach 7. kolejki: Cz. Budziejowice – Bohemians 0:0, Slovácko – Jablonec 0:0, Hradec Kr. – Sparta Praga 0:2, Slavia Praga – Pardubice 2:0, Teplice – Ml. Bolesław 1:2, Liberec – Pilžno 1:1. **Lokaty:** 1. Sparta Praga 19, 2. Slavia Praga 16, 3. Pilžno 14, ... 6. Ostrawa 11, 12. Karwina 8 pkt.

W następnej kolejce: Ostrawa – Slavia Praga (14 września, 16.00), Sparta Praga – Karwina (14 września, 19.00).

CHANCE LIGA NARODOWA

OSTRAWA B – LIŠEŇ 0:2

Do przerwy: 0:1. **Bramki:** 44. Ilko, 79. Silný. **CZK:** 62. Říha (O). **Ostrava B:** Kubný – Sirotek (46. Chvěla), Říha, Měkota, Krupička – Hořal – Samuel, Komljenović (74. Pira), Drozd, Málek (85. M. Jaroň) – Kašpárek (85. Ogbu).

Drużyna Josefa Dvorníka z dużym trudem aklimatyzuje się w drugiej najwyższej klasie rozgrywek. To piąta porażka rezerwy Banika, które w zeszłym roku przyzwyczały kibiców do serii zwycięstw i efektownej gry, przypieczetowanej awansem do Chance Ligi Narodowej.

Wynnych meczach 8. kolejki: Opawa – Chrudzim 1:2, Vlašim – Olomuniec B 3:0, Jihlava – Žižków 2:1, Slavia Praga B – Proscišev 2:2, Sparta Praga B – Tšiborsk 1:2, Varnsdorf – Wyszków 1:2, Brno – Zlín 1:2. **Lokaty:** 1. Zlín 19, 2. Chrudzim 18, 3. Wyszków 15, ... 14. Ostrava B 7 pkt. **W następnej kolejce:** Žižków – Ostrava B (15 września, 10.15).

MSLF

FK TRZYŃCIE

– MFK KARWINA B 5:1

Do przerwy: 3:1. **Bramki:** 26. i 73. Cienciala, 12. Dedič, 17. Vlachovský, 85. Trček – 40. Ayaosi. **Trzyńcie:** Mroček – Omasta, Brak, Ivanović (42. Dadak), Bolf (81. Trček) – Samiec – Vlachovský (63. Brzóska), Machuča, Agbo (63. Zinhasović), Cienciala – Dedič (81. Nguyen). **Karwina B:** Schovanec – Vavřík (62. Mačáň), Egvwu, Drobek, Muhamad – Molitorisz, Alokhin (85. Zed-

BŘIDLIČNÁ – BOGUMIN 2:3

Do przerwy: 0:2. **Bramki:** 84. Adamovský, 92. Iginoba – 7. Gaží, 30. Kubík, 59. Smílek. **Bogumin:** Jakub Kodeš – Bloksch, Kubík (68. Mačáň), Václavíček, Jan Kodeš – Sporysz – Smílek, Mooc (81. Piękoš),

● W pojedynku z piłkarzem Dukli grecki pomocnik MFK Karwina, Botos (z prawej). Fot. mfkkarwina

Fulier (65. Noga), Váňa (81. Kubinski) – Gaží (65. Ferenc).

Zespół Bosporu wyraźnie lubi dreszczowce ze szczęśliwym końcem. – Prowadziliśmy komfortowo 3:0, ale sami zgotowaliśmy sobie dramat. Gospodarzom niewiele zabrakło do remisu – skomentował wygraną trener Bogumina Filip Racko. Boguminiacy przegrali w tym sezonie tylko jedno spotkanie, utrzymując zatem kontakt z czołówką tabeli.

W innych meczach 5. kolejki: Karwinów – Wracimów 2:5, Bílavec – Frensztat p. R. 10:1, Witkowice – Opawa B 1:0, Frydlant n. Ó. – Polanka 1:2, N. Jiczyn – P. Polom 1:2, Rzepiszcz – Rymarzów 0:2. **Lokaty:** 1. Bílavec 15, 2. Hawierzów 15, 3. Petřvald n. M. 12, 4. Bogumin 12 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA

5. kolejka: Sl. Orlowa – Bruszperk 2:1 (Volný, Kadlíček – Merta), Jakubczowice – Cz. Cieszyn 3:0 (Zagol 2, Đurica), Stonawa – Haj 1:0 (Cileček), Herzmance – Kr. Pole 2:0, St. Miasto – Krawarze 2:1, Darkowiczki – Koberzyce 3:3, Raszkowice – Bruntal 7:0. **Lokaty:** 1. Cz. Cieszyn 15, 2. Krawarze 12, 3. Sl. Orlowa 12, 4. Stonawa 10 pkt.

IA KLASA-gr. B

5. kolejka: Smilowice – Ticha 1:0 (Firla), Jablonków – Bystrzyca 1:7 (Bocek – Baron 3, Kantor 2, Rusz, Li-

berda), L. Piotrowice – Sucha Górna 2:0 (Urban 2), Koprzywnica – B. Olbrachcice 3:1 (Socha 2, Tkáč – Miček), Kozłowice – Ostrawica 0:1, Liskowice – Palkowice 3:3, Libboš – Dobritice 4:4. **Lokaty:** 1. Ostrawica 10, 2. Olbrachcice 9, 3. Bystrzyca 8 pkt.

IB KLASA-gr. C

5. kolejka: B. Orlowa – Cierlicko 2022 2:4, Niebory – Nydek 2:1, I. Piotrowice – Oldrzychowice 0:2, Dziečmorowice – Gnojník 2:1, Žuków G. – Wędrynia 3:0, Sedlišczce – Dobra 0:1, Luczina – Wadławowice 0:4. **Lokaty:** 1. Cierlicko 2022 12, 2. Žuków G. 12, 3. Niebory 9 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

5. kolejka: Hawierzów B – Wierzniowice B 2:2, G. Błędowice – V. Bogumin 5:1, B. Rychwałd – G. Hawierzów 0:1, S. Pietwałd – Lutynia D. 3:0, Łąki – Dąbrowa 8:0, Sn Hawierzów – Sucha Górna B 4:3. **Lokaty:** 1. G. Błędowice 9, 2. Sn Hawierzów 9, 3. Łąki 6 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

5. kolejka: Nawsie – Mosty k. J. 2:1, Piossek – Cz. Cieladna 3:1, Gródek – Bukowice 3:1, Hukwałdy – Smilowice B/Niebory B 4:0, Milíkov Toszonowice 2:2, Chlebowice/Stare Miasto B – Metyłowice 1:3, Staricz – Wojkowice 2:0. **Lokaty:** 1. Toszonowice, 2. Hukwałdy, 3. Cz. Cieladna po 10 pkt.

Cały czas bujamy się w miejscu w jedną czy w drugą stronę. Nie ma żadnego skoku. Leo Beenhaker powiedział kiedyś, że w Polsce siedzimy w drewnianych domkach. Tak nadal jest w futbolu

Cezary Kucharski, były piłkarz Legii Warszawa i reprezentacji Polski oraz menedżer piłkarski

Pierwszy krok wykonany!

W wielkim stylu rozpoczęli nowy sezon piłkarze ręczni Banika Karwina. Zespół Michała Brúny pokonał na własnym parkiecie RK Izvidac Ljubuški 33:22 w pierwszym meczu eliminacji Pucharu EHF i już tylko kataklizm w rewanżu może pogrzebać szansę mistrza RC na awans do fazy grupowej tych rozgrywek. Łatwiej zwycięstwo nad rywalem z Bośni i Hercegowiny dobrze wróży przed kolejnym rozgrywkami, ekstraliga startuje bowiem już dziś, a Baník na pierwszy ogień podejmuje we własnej hali Strakonice (16.00).

EL. PUCHARU EHF

KARWINA – RK IZVIDAC 33:22

Do przerwy: 18:12. **Karwina:** Vojtěch Košťálek, Mokroš, Mira – J. Patzel 9, Solák 5, Skalický, Krístek, Harabiš 5, Užek 3, Nantl 3, Franc, Široký, Prašivka 2, Blyžňuk 6, Václav Košťálek, Bajjer.

Janusz Bittmar

Gwiadź niedzielnego wieczornego spotkania na parkiecie Banika był strzelec dziesięciu bramek, Jonáš Patzel. Świetnie zagrała jednak cała karwińska drużyna. W bramce przygotowani byli do gry aż trzej gołkiperzy – Vojtěch Košťálek, Petr Mokroš i Ondřej Míra. Sztab trenerski Banika chciał zaaklimatyzować w pucharze wszystkich swoich bramkarzy, tym bardziej że sezon 2024/2025 ponownie będzie stał pod znakiem walki na trzech frontach – europejskim pucharze, ekstralidze i rodzimych rozgrywkach pucharowych.

● To był kapitalny mecz Banika Karwina. Fot. hcb-karwina

– Komfortowa zaliczka z pierwszego pucharowego meczu pozwoli nam na spokojne przygotowanie się do rewanżu. Od razu ostrzegam jednak przed przesadnym optymizmem, bo przeciwnik w gorącej atmosferze własnej hali na pewno nie sprzeda ta-

nię skóry – stwierdził szkoleniowiec Karwiny, Michal Brúna. Jeśli Baník w najbliższą sobotę wywiąże się z roli faworyta, w fazie grupowej Pucharu EHF trafi na atrakcyjnych rywali – m.in. niemiecki Flensburg Handewitt i węg-

ierski Tatabánya KC. Atrakcyjnych nie tylko pod względem jakości gry, ale też kilometrów dzielących Karwinę od tych miast. W przeszłości Baník najczęściej trafiał bowiem w pucharach na przeciwników z odległych krańców Bałkanów.

»Beskidzka 7« na piątkę z plusem

Za nami kolejna edycja prestiżowego biegu „Beskidzka 7”, którego stawką jest jak najszybsze pokonanie siedmiu szczytów Beskidów. Triumfatorami tegorocznej 15. edycji zostali Marek Causidis (kategoria mężczyzn) i Barbora Jišowa (kategoria kobiet). Co warte podkreślenia, najlepsza zawodniczka ekstremalnego biegu uplasowała się na piątą pozycję w klasyfikacji ogólnej, pokonała więc wielu mężczyzn w mocnej stawce tegorocznej edycji.

Trasę 100 kilometrów prowadzącą malowniczymi Beskidami najszyciej pokonał Marek Causidis. Zwycięski czas na mecie wynosił 10 godzin, 37 minut. Causidis, który na

najwyższym stopniu podium stanął już po raz czwarty, ustanowił zarysem nowy rekord „Beskidzkiej 7”. Z roli faworytki wywizała się także praska biegaczka Barbora Jišowa, która linię mety we Frensztatcie pod Radhoszczem przecięła po 13 godzinach, 14 minutach i 15 sekundach. To najlepszy kobiecy wynik w całej historii zawodów, organizowanych pod auspicjami znanego himalaisty Libora Uhera.

– Udało nam się sprawnie zorganizować już piętnastą odsłonę „Beskidzkiej 7”. Zaczynaliśmy w skromnych warunkach, ale ten wyścig cieszy się coraz większą popularnością. Zdradzę więc, że szykujemy niespodzianki w przyszłym roku.

● Marek Causidis, triumfator 15. „Beskidzkiej 7”. Fot. mat. prasowe

Warto wystartować w tym biegu – zachęca kierownik zawodów Libor Uher. Do „Beskidzkiej 7” może się

zgłosić każdy, zawody skierowane są zarówno do wyczynowych biegaczy, jak też amatorów. (jb)

RETROSKOP

Meldujemy się z kolejną odsłoną Retroskopu, rubryki z konkursem, w którym do wygrania jest voucher do sieci sklepów Sportisimo. Odgadnijcie, który sportowiec jest na zdjęciu, a następnie odpowiedź wysyłajcie na adres: bittmar@glos.live.

Raz na cztery odcinki do jednego z Was powędruje nagroda w postaci vouchera o wartości 500 koron, do

wykorzystania w sieci Sportisimo. Najbliższa lotna premia pojawi się wraz z rozstrzygnięciem pytania nr 186. W puli konkursowej liczą się wszystkie wasze poprawne odpowiedzi na przestrzeni miesięcznego cyklu.

Prawidłowa odpowiedź z poprzedniego Retroskopu nr 184: tenista Marcelo Rios, reprezentujący Chile.

PYTANIE NR 185

W latach 60. XX wieku jedną z najszybszych sprinterek świata była Polka. Na zdjęciu złota medalistka igrzysk olimpijskich w Tokio 1964 w sztafecie 4x100 m, brązowa zawodniczka królewskiego sprintu na 100 m na tych samych igrzyskach. (jb)

FOT. ALC

W SKRÓCIE

POLSKIE MEDALE W PARYŻU. Tenisiści stołowi Patryk Chojnowski i Piotr Grudzień zdobyli złoty medal igrzysk paraolimpijskich w Paryżu w debłu w kategorii MD18. Do wczorajszego zamknięcia numeru był to szósty krążek polskiej ekipy w tej imprezie, a trzeci z najcenniejszego kruszcu. Dwa złote medale wywalczył pływak Kamil Otowski (50 m i 100 m stylem grzbietowym), brązowe zdobyli kulomiot Lech Stoltm, tenisistka stołowa Karolina Pęk (w mikście z Natalią Partyką i w debłu z Piotrem Grudniem). Dzięki temu biało-czerwoni zajmują szesnaste miejsce w klasyfikacji medalowej. Na prowadzeniu są Chińczycy. Przypomnijmy, że po złoto w rzucie maczugą pierwotnie sięgnęła Róża Kozakowska, ale finalnie została zdyskwalifikowana za nieregulaminowy rozmiar poduszki pod głową.

PKO EKSTRAKLASA PIĘKARSKA. Wyniki 7. kolejki: Raków Częstochowa – Piast Gliwice 0:1, Stal Mielec – Lech Poznań 0:2, Puszcza Niepołomice – Korona Kielce 0:0, Zagłębie Lubin – GKS Katowice 1:0, Radomiak – Cracovia 2:1, Górnik Zabrze – Lechia Gdańsk 2:3, Legia Warszawa – Motor Lublin 5:2, Pogoń Szczecin – Śląsk Wrocław 5:3, Jagiellonia Bielszok – Widzew Łódź 1:0. Lokaty: 1. Lech Poznań 16, 2. Legia Warszawa 14, 3. Piast Gliwice 14 pkt.

EKSTRALIGA ŻUŻLOWA: ZNAMY PARY 1/2 FINAŁU. Broniący tytułu Orlen Oil Motor Lublin zmierzy się w półfinale żużlowej ekstraligi z Apator-em Toruń, a Betard Sparta Wrocław z ebut.pl Stalą Gorzów. W niedzielę wytoniono parę tej fazy – pierwsze spotkania zaplanowano wstępnie na 6 i 8 września, rewanże tydzień później. Do półfinałów awansowali zwycięzcy trzech par ćwierćfinałowych oraz najlepszy z przegranych.

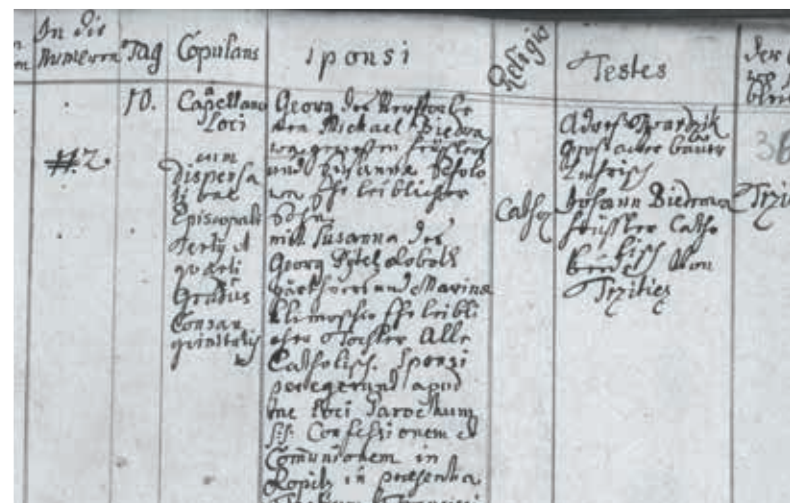

KUBICA NIE ZWALNIA TEMP. Zespół AF Corse, którego kierowca jest Robert Kubica, wygrał w klasie Hypercar 6-godzinny wyścig długodystansowych mistrzostw świata WEC (World Endurance Championship) na torze w amerykańskim Austin. Zespół, w którym partnerami Polaka są Rosjanin z izraelskim paszportem Robert Szvarcman oraz Chińczyk Yifei Ye, jechał Ferrari 499P. (jb, PAP)

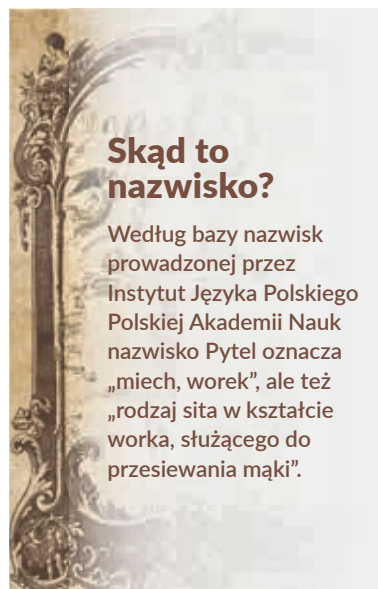

Michael Morys-Twarowski

Pytelowie

• Metryka ślubu Zuzanny Pytel i Jerzego Biedrawy. W czwartej rubryce wpisano informację o dyspensie. Para pobrała się w 1771 roku. Źródło: Archiwum Krajowe w Opolawie. Zdjęcia: ARC

Skąd to nazwisko?

Według bazy nazwisk prowadzonej przez Instytut Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk nazwisko Pytel oznacza „miech, worek”, ale też „rodzaj sita w kształcie worka, służącego do przesiewania mąki”.

Skąd ten ród?

Nazwisko Pytel jest charakterystyczne dla województw śląskiego i małopolskiego. W Republice Czeskiej nazwiska Pytel i Pitel są dość rzadkie, należy w nich upatrywać potomków „polskich” (tzn. mówiących po polsku) Pytelów. Bez badań z zakresu genealogii genetycznej trudno będzie rozstrzygnąć, czy Pytelowie „śląscy” i „małopolscy” mieli wspólnych przodków. W obecnej sytuacji można wysunąć tylko dwie hipotezy. Albo Pytelowie mieszkają na Śląsku Cieszyńskim od powstania nazwiska, czyli najpóźniej od XVI wieku, albo protoplasta „cieszyński” (w znaczeniu Księstwa Cieszyńskiego) linii rodu przybył tutaj z innej części Śląska albo z Małopolski najpóźniej w potowie XVII wieku. Niewykluczone, że z pomocą w tym zakresie może przyjść tradycja rodziny.

Gdzie doczytać?

Pytel – genealogia, <http://przodkowiecieszynska.blogspot.com/2024/04/pytel-genealogia.html> (materiały do genealogii rodu).

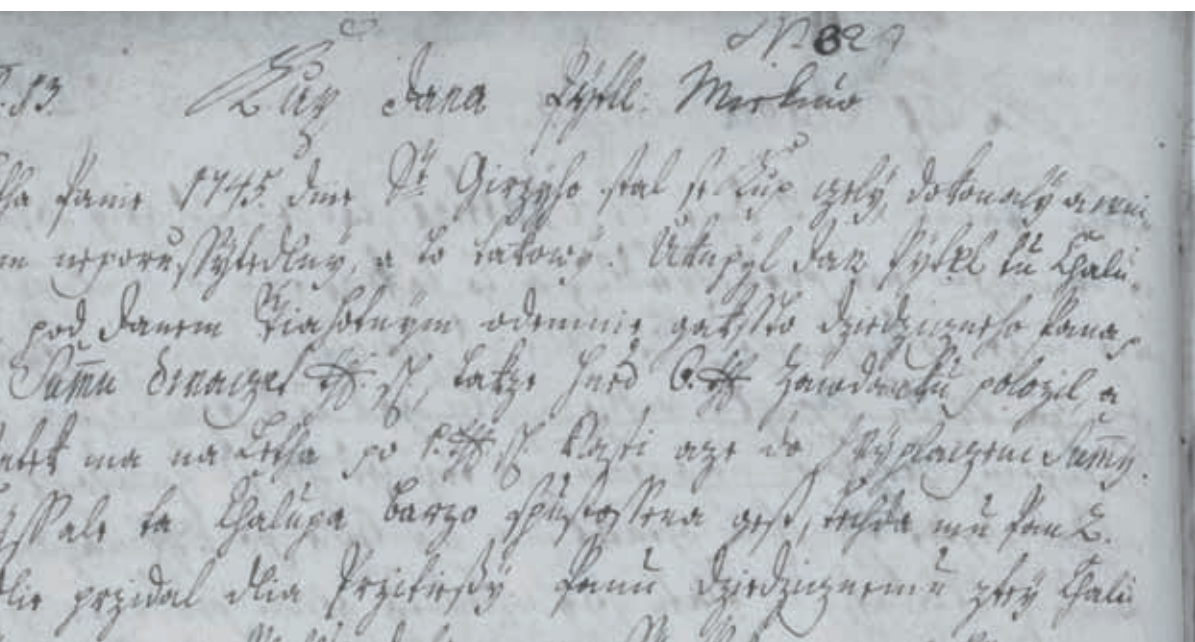
Dzieje linii rodu Pytelów z Trzyciecia sięgają XVII wieku. Już w urbarzu (spisie powinności) z 1691 roku pojawia się tam zagrodnik o nazwisku Pytel.

Najstarsze metryki parafialnych parafii w Trzycieciu, pochodzące z przełomu XVII i XVIII wieku, zaginęły, dlatego też trudno odtworzyć genealogię pierwszych pokoleń Pytelów. W połowie XVIII wieku była to rodzina już dość liczna. W tym czasie niektórzy przedstawiciele rodu byli protestantami, jak np. Michał Pytel, którego córka Maria 15 lutego 1729 roku poślubiła Jakuba Kundziolę (Kundiolka) z Trzyciecia.

Zdaje się, że większość Pytelów była jednak wyznania katolickiego. Katolikiem był Jan Pytel, ojciec Anny (w 1731 roku poślubiła Andrzeja Pindurę/Pindora z Ropicy) i Marii (w 1733 roku poślubiła Adama Sobka z Trzyciecia).

Krewnym (może synem?) Jana był Jerzy Pytel, który 4 listopada 1738 roku ożenił się z Marią Klimoszą z Trzyciecia. W księgach ślubów parafii w Trzycieciu od-

nalazłem informacje na temat ich córek: Anny (w 1764 roku poślubiła Jana Dordę z Gnojnika), Marii (w 1766 roku poślubiła Jakuba Dordę, katolika z Gnojnika) i Zuzanny. Ta ostatnia 10 listopada 1771 roku wyszła za mąż za Jerzego Biedrawę. Ich metryka ślubu jest o tyle ciekawa, że zawiera informację o dyspensie od zbyt bliskiego pokrewieństwa. Zuzanna Pytel i Jerzy Biedrawa byli spokrewnieni ze sobą w 4. stopniu pokrewności 3. stopnia według komputacji kanonicznej. Tłumacząc na bardziej zrozumiały język, pradiadek (albo prababka) jednego z małżonków był jednocześnie prapradziadkiem (albo praprababką) drugiego z małżonków. Informacja ta z jednej strony może być pomocna w rodzinnych poszukiwaniach, z drugiej rzuca światło na świadomość genealogiczną cieszyńskich chłopów.

• Wpis w księdze gruntowej Trzyciecia dotyczący nabycia gruntu przez Jana Pytela w 1745 roku. Źródło: Archiwum Krajowe w Opolawie.

Synem Jerzego Pytela był Jan Pytel, żonaty od 1775 roku z Anną Mec (Metz) z Trzyciecia.

Nie tylko Trzycieć

Prawdopodobnie od Pytelów z Trzyciecia wywodzi się linia Pytelów z morawskiej miejscowości Frydlant, leżącej niedaleko granicy Księstwa Cieszyńskiego. W 1779 roku świadkiem na ślubie Zuzanny Pytel z Trzyciecia był Jerzy Pytel, wójt Frydlantu.

Bez dokładniejszego przejrzenia ksiąg metrykalnych trudno stwier-

dzić, czy z Pytelami z Trzyciecia byli spokrewnieni Pytelowie z Rychwałdu (odnotowani w metrykach z XIX wieku) i Pytelowie z Cieszyna (Jan Pytel, właściciel realności w Cieszynie, w 1896 roku pojawia się na liście członków Towarzystwa Oszczędności i Zaliczek w Cieszynie).

Nauczyciel z Błędowic Dolnych i Mostów koło Jabłonkowa

Raczej bliższe związki rodzinne nie łączyły z powyżej opisanymi osobami Karola Pytela (1883-1951), na-

uczyciela. Urodził się on w Galicji, a w czasach austriackich pracował w szkołach w Błędowicach Dolnych i Mostach koło Jabłonkowa. Aktywnie działał w Polskim Towarzystwie Pedagogicznym: w 1907 roku wybrano go sekretarzem kółka w Cierlicku, później w 1912 roku był sekretarzem kółka w Nawsiu. W 1918 roku został mianowany kierownikiem szkoły w Kiselowie, gdzie pracował też w okresie międzywojennym. Zmarł w 1951 roku i został pochowany na cmentarzu parafialnym w Czecho-wicach-Dziedzicach. ▲

Uroczystości w 80. rocznicę likwidacji Litzmannstadt Ghetto

W czwartek – 80 lat po odprawieniu ze Stacji Radegast ostatniego pociągu śmierci do Auschwitz, upamiętniono w Łodzi ponad 200 tys. Żydów łódzkich, czeskich, niemieckich, austriackich i luksemburskich, którzy przeszli przez getto w okupowanej Łodzi i zostali wymordowani w niemieckich obozach śmierci.

Uroczystości rozpoczęły się tradycyjnie od wielowyznaniowych modlitw i zapalenia zniczy pamięci przed pomnikiem na łódzkim cmentarzu żydowskim. Trzej ra-

bini, w tym rabin wojsk amerykańskich stacjonujących w Łasku, odpiewali psalmy i odmówili kadisz (modlitwę za zmarłych). Za zamordowanych modlili się kapłani i księża różnych chrześcijańskich w tym kardynał Grzegorz Ryś, arcybiskup łódzki.

– W tym roku nie mam wątpliwości, co powinienem tu powiedzieć. Pamiętam, co się wydarzyło osiemdziesiąt lat temu. Ale teraz musimy też pamiętać, co się wydarzyło rok temu. Kiedy będziemy mówić „nigdy więcej”, to mówimy przeciwko jakiemukolwiek morderstwu Żydów i nie tylko Żydów – powiedział

na cmentarzu Żydowskim w Łodzi Michael Schudrich, naczelny rabin Polski.

– Moja rodzina mieszkała w Łodzi i, kiedy patrzę na zdjęcia z getta, wydaje mi się, że kogoś poznaję. Myślę, co ci ludzie czuli tu, pod okupacją niemiecką. Trudno sobie wyobrazić to, co zdarzyło się tu wiele lat temu, a wciąż musimy mierzyć się z neonazizmem, także na Bliskim Wschodzie – powiedział Ambasador Izraela w Polsce Jakov Livne.

Z cmentarza żydowskiego uczestnicy uroczystości przeszli na Stację Radegast, skąd odprawiano pociągi śmierci do Kulmhof i do Auschwitz.

Kwiaty na stacji Radegast złożyli ocalali i ich potomkowie. W imieniu prezydenta Andrzeja Dudy wieńiec złożył Łukasz Rzepecki, a w imieniu marszałka Sejmu Szymona Hołowni – Ewa Szymanowska. Marszałek Senatu Małgorzata Kidawę-Błońska reprezentował senator Krzysztof Kwiatkowski, a wieńiec w imieniu premiera Donalda Tuska złożyła Dorota Ryl, wojewoda łódzka.

W imieniu ocalałych przemawiała m.in. Hana Svirsky. Podkreśliła, że ma dwa akty urodzenia na dwa nazwiska – Hana Oster i Anna Teresa Libich. Pierwszy to jej rodzinne nazwisko, drugie to nazwisko jej wy-

bawicielki – Polki Zofii Libich, która ocalała i ukrywała przez całą okupację w swoim pokoiku w kamienicy przy ul. Lipowej.

– W Łodzi powstały najważniejsze w Europie miejsca pamięci – pomnik moich zamordowanych współbraci, pomnik ich obrońców – sprawiedliwych wśród narodów świata i wreszcie pomnik nas – ocalałych, czyli Park Ocalałych – powiedziała Hana Svirsky.

Dodała, że stała się izraelską patriotką, ale jest też bardzo związana z Polską, którą „nazywa drugą ojczyzną i przyjeżdża tu zawsze jak do domu”. (PAP)

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆTI SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.30. **POLSKIE AUDYGCJE:** po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie towarzyskie 4 września od godz. 15.00 do Domu PZKO, z kolei 5 września zapraszamy na spacer po Kępaniach. Zbiórka o godz. 9.40 w Domu PZKO. **COEXISTENTIA** – Polska Sekcja Narodowa ruchu politycznego „Co-existentia” zaprasza w czwartek 5. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie na spotkanie przed-

wyborcze z udziałem kandydatów do samorządu województwa morawsko-śląskiego.

CZ. CIESZYN – MK PZKO w Cz. Cieszynie-Centrum informuje, że są jeszcze wolne miejsca na trzydniową wycieczkę na Opolszczyznę (Nysa, Brzeg, Kamieniec Żąbkowski, Tułowice i in.) w terminie 1.-3. 10. 2024. Koszt wynosi 4 500 koron (autobus, bilety wstępu, noclegi i pełne wyżywienie). Zapraszamy! Zgłoszenia przyjmuje Ewa Sikora e.sikora@centrum.cz lub +420 608 949 670.

CZ. CIESZYN-SIBICA – MK PZKO zaprasza na tradycyjne Święto Ziemi, czyli Kobzol Szoł, które odbędzie się w sobotę 7 września o godz. 14.00 w Domu Polskim PZKO oraz w przyległym ogrodzie. W programie: od godz. 15.00 wystawa obrazów sibi-bickich malarzy Józefa Dronga oraz Czesława Filipiaka, występ dzieci z Polskiej Szkoły Podstawowej w Sibicy, występ zespołu folklorystycznego z Jasiénicy. Smaczna kuchnia ze specjalami z ziemniaków, nadmuchiwa-ny zamek i inne atrakcje dla dzieci, loteria produktów domowych.

KARWINA – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej informuje, że w czwartek 5. 9. oraz w piątek 6. 9. będzie nieczynny z powodu przygotowań do Kiermaszu Książkowego. Zapraszamy na niego w piątek 6. 9. od godz. 10.00 na rynek Masaryka w Karwinie-Frysztacie. Za utrudnienia przepraszamy.

▲ Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza rodziców i opiekunów z maluszkami w wieku przedszkolnym na spotkanie „Spadła gruszka do fartuszka” w ramach ogólnopolskiego projektu „Bookstart – Z książką na start” w środę 4. 9. od godz. 9.30 do budynku biblioteki na Ryнку Masaryka w Karwinie-Frysztacie. Kontakt: 596 312 477, 558 849 501, e-mail: polske@rkka.cz.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW w RC – Zarząd KNE zaprasza na jednodniową wycieczkę, która odbędzie się w czwartek 12. 9. Trasa wycieczki: Zabrze, gdzie zwiedzimy Skansen Górniczy Królowej Luizy i 100 letnią wieżę ciśnieni, w której znajduje się wystawa Carboneum – centrum wiedzy o węglu; Gliwice: Muzeum Techniki Sanitarnej, Oddział Odlewnictwa Artystycznego i pawilony Palmiarni. Opłata wycieczki: dla członków KNE 300 koron, dla nieczłonków 400 koron. Autobusowe przystanki: 7.30 Uniwersytet w Karwinie, o 8.00 Celma w Cieszynie. Przewidziany powrót około godz. 19.00. Zobowiązujące zgłoszenia prosimy przysłać w terminie do srody 4. 9. Janinie Procter, nr komórki 723 158 041, adres e-mailowy: janina-procter@seznam.cz.

KLUB SENIORA „PRZYJAŹŃ” – Zaprasza na powakacyjne spotkanie 9 września o godz. 16.00 do Domu Polskiego PZKO w Karwinie-Frysztacie. **WIERZNIOWICE** – Zarząd MK zaprasza w piątek 6. 9. od godz. 17.00 do ogrodu pod Domem PZKO na imprezę „Ognisko nad Olzom – opiekanie kiełbasek a pieczoków”. Przygotować będzie kapela „Górole”. W razie nie-pogody impreza odbędzie się w Domu PZKO.

OFERTY

KUPIE KOMPLETNY werkowy grill na rojberkę albo poszczególne części grilla: motorek, korpus, szpica. Kontakt: 736 137 123. GŁ-423

ŻYCZENIA

Panie Zastępow, Błogosławiony człowiek, który ufa tobie!

Psaln B4.13

W tych dniach obchodzi jubileusz 85 lat

pan WŁADYSŁAW KIEDROŃ z Stonawy

Serdeczne życzenia błogosławieństwa Bożego, zdrowia, miłości, pomyślności na dalsze lata życzą żona oraz córka i syn z rodzinami.

RK-064

WSPOMNIENIA

Niech ci szumią brzozy białe, płacząc czasem jarzębina i skowronek niech ci śpiewa, bo świat często zapomina.

Dnia 3 września mają 2. rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. GRAŻYNY LABUDEK

Z miłością i szcunkiem wspominają najbliżsi.

GL-413

Dnia 4 września minie 7. rocznica śmierci

śp. DANIELI ZAREMBOWEJ

emerytowanej nauczycielki Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie.

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-434

Nigdy nie zapomnimy lat spędzonych z Tobą. Zostaniesz w naszych sercach najbliższą osobą.

Dnia 5 września 2024 minie 20. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. inż. JÓZEFA ZUCZKA

Wszystkim, którzy razem z nami poświęcili Mu chwilę wspomnień, dziękują córka i syn z rodzinami.

RK-063

NEKROLOGI

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że w dniu 31 sierpnia 2024 odszedł od nas na zawsze w wieku 87 lat nasz Kochany Ojciec, Dziadek, Przyjaciel i Kolega

śp. JOSEF MATUSIK

Na życzenie Zmarłego ostatnie pożegnanie odbędzie się w bliskim kręgu rodzinnym.

Dziękujemy wszystkim, którzy wspomną razem z nami. Zasmucona rodzina.

GL-433

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

GŁOS • LIVE

SPRZEDAWCA GAZET

► Czego oczekujemy?

- W związku z dynamicznym rozwojem redakcja „Głosu” poszukuje osób do sprzedaży gazety drukowanej na naszym stoisku w Czeskim Cieszynie.

Dołącz do nas, jeśli:

- Nie boisz się ludzi.
- Mówisz płynnie po polsku i czesku.
- Chcesz dorobić do pensji (praca w godzinach porannych i przedpołudniowych we wtorki, piątki i soboty).

Zainteresowane osoby prosimy o kontakt mailowy: wolff@glos.live.

PRACA F O X W REDAKCJI GŁOS LIVE

PRACA@GLOS.LIVE || WWW.GLOS.LIVE

GŁOS • LIVE

DZIENNIKARZ

► Czego oczekujemy?

- Jeśli dobrze wiesz pisaniem, potrafisz napisać zarówno krótką informację, relację z imprezy, ale i większy reportaż, w którym liczy się każde słowo, spróbuj swoich sił w największym polskim dzienniku ukazującym się poza Ojczyzną.

Dołącz do nas, jeśli:

- Na bieżąco śledzisz to, co dzieje się wokół Ciebie, ale także w kraju i za granicą.
- Dobrze wiesz pisaniem.
- Posiadasz prawo jazdy.
- Jesteś kreatywny.
- Potrafisz pracować pod presją czasu.
- Nie boisz się ludzi.

• Co oferujemy?

Stabilne zatrudnienie w ramach umowy o pracę. Narzędzia pracy: laptop, telefon służbowy, samochód służbowy. Pracę w zgranym zespole redakcyjnym.

CV wraz z listem motywacyjnym prosimy wysłać na adres: wolff@glos.live. Zastrzegamy sobie możliwość kontaktu tylko z wybranymi kandydatami.

PRACA@GLOS.LIVE || WWW.GLOS.LIVE

PROGRAM TV

WTOREK 3 WRZEŚNIA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Kościół z bliska 8.00 Akacja 38 (s.)

8.45 Ranczo 3 (s.)

Pod wpływem wydarzeń i za sprawą proboszcza wikary przechodzi wewnętrzną ewolucję. Uświadamia sobie, że grzeszył brakiem miłości do ludzi. Ponieważ jest naturą ideową, z zapalem przystępuje do naprawiania krzywd i w sojuszu z drugą społecznikowską naturą, Lucy, zabiera się za likwidację bezrobocia, organizując pośrednictwo pracy i nawet wysyłając chętnych do Hiszpanii, ale tylko do pracy sezonowej, żeby nie uszczuplać substancji narodowej...

9.45 Komisarz Alex 8 (s.) 10.45 Ojciec Mateusz 6 (s.) 11.35 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 12.10 Agrobiznes 12.55 Natura w Jedyńcu. W wyrzeźby Nowej Zelandii 3 14.00 Złoty chłopak (s.) 14.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 16.05 Dziedzictwo (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Reporterzy (mag.) 18.45 Akacja 38 (s.) 19.30 Program informacyjny, pogoda, sport 20.30 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 21.05 Układ idealny (film USA) 22.55 Mroczne wody (film USA).

TVP 2

6.25 z historii prawosławia w Polsce 6.55 Rodzinka.pl (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Lena na Bałkanach. Magia (s.) 11.50 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Kolo fortuny (teleturniej) 13.15 Miłość i nadzieja (s.) 14.05 Va banque (teleturniej) 14.35 Na sygnale (s.) 15.05 M jak miłość (s.) 16.00 Kolo fortuny (teleturniej) 16.35 Familiała (teleturniej) 17.20 Miłość i nadzieja (s.) 18.15 Va banque (teleturniej) 18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Barwy szczęścia (s.) 20.55 M jak miłość (s.) 21.55 Na sygnale (s.) 22.30 Serial 23.40 Samiec alfa (komedia polski).

TVN

5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Jasionica 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 B&B love (s.) 12.05 Kuchenne rewolucje. Pabianice 13.10 Ukryta prawda 14.15 Detektywi (s.) 15.20 Doradca smaku 15.30 Kuchenne rewolucje. Janowo 16.35 Ukryta prawda 17.40 Detektywi (s.) 18.46 Raport US Open 19.00 Fakty 19.40 Uwaga! 20.00 Doradca smaku 20.10 Na Wspólnej (s.) 20.50 B&B love (s.) 21.30 Ślub od pierwszego wejrzenia (reality show) 22.35 Kuba Wojewódzki (talk-show) 23.40 Superwizjer (mag.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.30 Malanowski i partnerzy (s.) 9.30 Sekrety rodziny 10.30 Dlaczego ja? 11.30 Gliniarze (s.) 13.35 Trudne sprawy 14.35 Dlaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.20 Interwencja 16.30 Na ratunek 112 (s.) 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.35 Malanowski. Nowe rozdzienie 20.10 Siły specjalne - Polska (reality show) 21.50 Bloodshot (film SF Chiny/USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Magnum (s.) 9.50 Niezwykłe losy 10.40 Chwila dla piosenki 10.55 Klejnoty pogranicza 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.30 Sama w domu 14.00 Kiedy Harry poznał Sally (film) 15.45 Magnum (s.) 16.35 Podróż po Wallisie 17.05 Śetrmý i Platil 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Zandarmские humoreski (s.) 21.45 Cholerzyk (s.) 22.40 Komiccy na piątkę 23.35 Miejsce zbrodni - Drezno (s.) 1.10 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Cudowna planeta 9.25 Niepoprawny Belmondo 10.15 Niezniszczalna katedra Notre Dame

11.10 Medina Azahara, zaginione andaluzyjskie miasto

Co „andaluzyjski Wersal” może nam powiedzieć o bogactwie starożytnej kultury islamskiej w sercu Europy? Około 1000 r. n.e. Półwysep Iberyjski, w sercu chrześcijańskiej Europy, był domem dla terytorium muzułmańskiego zwanego „Al Andalus”. Jego potężny kalif zbudował najwspanialszy pałac swoich czasów.

12.05 Delfiny jako terapeuci 13.00 Królestwo natury 13.25 Walka o przetrwanie 14.20 Pierwsze 72 godziny II wojny światowej 15.05 1945: Japonia kapituluje, USA świętują 15.35 Córki i synowie pustkowi 16.30 Tragiczne starcie. Judei z Rzymem 17.25 Europa z lotu ptaka 18.10 Cudowna Ameryka 19.00 Na rowerze po Czechach 19.15 Magazyn chrześcijański 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Va banque (teleturniej) 18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Barwy szczęścia (s.) 20.55 M jak miłość (s.) 21.55 Na sygnale (s.) 22.30 Serial 23.40 Samiec alfa (komedia polski).

NOVA

5.55 Śniadanie 8.30 Ulica (s.) 9.30 Ogólniak z o.o. (s.) 10.50 Detektyw Monk (s.) 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 13.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 15.25 Zamienimy się znanymi 16.57 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Pościg 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Jedna rodzina (s.) 21.45 Mistrzostwa powiatu (s.) 22.55 Love Island (reality-show) 0.05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień 7.05 M.A.S.H. (s.) 9.15 Male sprawy wielkiego miasta (s.) 10.35 Policja Hamburg (s.) 12.35 Podkomisarz Brenda Johnson (s.) 13.30 Komisarz Rex (s.) 14.30 Policja w akcji 15.35 Tak jest, szefie! 16.40 Incognito 17.55 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne 19.55 Showtime 20.15 Zoo (s.) 21.40 7 przypadków Honzy Dědka 22.50 Honeymoon (reality-show) 23.40 Tak jest, szefie! 0.45 Policja w akcji.

ŚRODA 4 WRZEŚNIA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Techniczne na chmienie. Albert Koczał 8.00 Akacja 38 (s.) 8.45 Ranczo 3 (s.) 9.45 Komisarz Alex 8 (s.) 10.40 Ojciec Mateusz 6 (s.) 11.35 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 12.10 Agrobiznes 12.35 Gdzie jest mój dom? 12.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Pustkowiec (s.) 21.10 13. komnata Jiřego Stancla 21.40 Bardot (s.) 22.30 Czwarta gwiazda (s.) 22.55 Miejsce zbrodni - Drezno (s.) 0.25 W kregu zbrodni: San Francisco (s.).

TVP 2

6.25 Pożyteczni.pl 6.55 Rodzinka.pl (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Projekt. Nadzieja. Bursztynowe Skrzaty 11.50 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Kolo fortuny (teleturniej) 13.15 Miłość i nadzieja (s.) 14.05 Va banque (teleturniej) 14.35 Na sygnale (s.) 15.05 M jak miłość (s.) 16.00 Kolo fortuny (teleturniej) 16.35 Familiała (teleturniej) 17.20 Miłość i nadzieja (s.) 18.15 Va banque (teleturniej) 18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Barwy szczęścia (s.) 20.55 Na dobre i na złe (s.) 21.55 Na sygnale (s.) 23.00 Księżniczka na Manhattanie (komedia romantyczna).

TVN

5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Janowo 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 B&B love (s.) 12.05 Kuchenne rewolucje. Brańsk 13.10 Ukryta prawda 14.15 Detektywi (s.) 15.20 Doradca smaku (mag.) 15.30 Kuchenne rewolucje. Żerków 16.35 Ukryta prawda 17.40 Detektywi (s.) 19.00 Fakty 20.00 Doradca smaku (mag.) 20.10 Na Wspólnej (s.) 20.50 B&B love (s.) 21.30 Top Model (reality show) 23.05 Klara (s.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.30 Malanowski i partnerzy (s.) 9.30 Sekrety rodziny 10.30 Dlaczego ja? 11.30 Gliniarze (s.) 13.35 Trudne sprawy 14.35 Dlaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.20 Interwencja (mag.) 16.30 Na ratunek 112 (s.) 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.35 Malanowski. Nowe rozdzienie (s.) 20.10 Moja mama i twój tata (reality show)

21.50 Kiler (komedia polska)

Jak pech to pech! Warszawski taksówkarz Jurek Kiler zostaje rozpoznany przez komisarza Rybę jako najniebezpieczniejszy płatny morderca i łąduje za kratkami. Z więzienia wyfruuja jeszcze szybciej, gdyż potrzebuje go – jako specjalistę od mokrej roboty – szef stołecznej mafii, Siara. Jak pech to pech! Każdy chce żyć, więc z gruntu uczciwy Kiler przyjmuje zlecenie na usunięcie niewygodnego współnika. Na wszelki wypadek przyjmuje kontrakt i na Siarę...

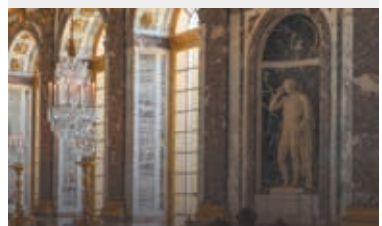
TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Magnum (s.) 9.50 Co umiały nasze babcie 10.15 Heleniny 10.30 F.L. Věk (s.) 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości, pogoda, sport 12.30 Sama w domu 14.00 Niebezpieczne związki (s.) 15.15 Uśmiechy Jany Štěpánkové 16.00 Magnum (s.) 16.45 Podróż po Limie 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Pustkowiec (s.) 21.10 13. komnata Jiřego Stancla 21.40 Bardot (s.) 22.30 Czwarta gwiazda (s.) 22.55 Miejsce zbrodni: San Francisco (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Rodzinka Ameryki

9.15 Wersal: zrealizowane marzenie

Budując Pałac Wersalski, położony zaledwie 20 kilometrów od Paryża, król Ludwik XIV chciał udowodnić, że jest panem nie tylko swoich poddanych, ale także natury. Pałac jest wyrazem potęgi władcy, który chciał pozostawić trwałe dziedzictwo za pomocą kamienia budowlanego. To realizacja marzenia o złocie, kamieniu i wodzie. Jego wygląd fascynuje zwiedzających do dziś, ponad trzy wieki po jego ukończeniu...

10.10 Genialne rośliny 11.05 Walka o przetrwanie 12.00 Bitwy II wojny światowej w kolorze 12.45 Bedeker 13.15 Mars wzywa 14.05 Wypalenie zawodowe - rola pracy w naszym życiu 15.00 Przygody nauki i techniki 15.40 Niezniszczalna katedra Notre Dame 16.35 Klucz 17.05 Świadkowie zdrady 18.05 Odyseja: mit czy rzeczywistość? 19.00 Tajemnice starożytnego Egiptu 19.15 Europa dziś 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Markizy, do źródeł Polinezji 21.00 W kamperze po Czechach 21.55 Średniowieczne serce Europy 22.25 Miłość z pytajnikiem 0.05 Fauda (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie 8.25 Ulica (s.) 9.30 Jedna rodzina (s.) 10.55 Detektyw Monk (s.) 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 13.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 15.30 Zamienimy się znanymi 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.30 Pościg 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Hell's Kitchen Czechi (reality-show) 21.40 Zamienimy się znanymi (reality-show) 23.00 CSI: Kryminalne zagadki Vegas (s.) 0.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień 7.05 M.A.S.H. (s.) 9.15 Zoo (s.) 10.35 Policja Hamburg (s.) 12.35 Podkomisarz Brenda Johnson (s.) 13.35 Komisarz Rex (s.) 14.35 Policja w akcji 15.35 Tak jest, szefie! 16.40 Incognito 17.55 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne 19.55 Showtime 20.15 Para do zabicia (s.) 21.40 Show Jana Krausa 22.35 Honeymoon (reality-show) 23.30 Tak jest, szefie! 0.30 Policja w akcji.

CZWARTEK 5 SIERPNI

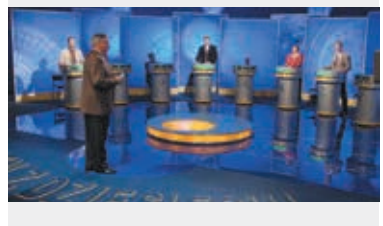
TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Dobre historie 8.00 Akacja 38 (s.) 8.45 Ranczo 3 (s.) 9.45 Komisarz Alex 8. Czarownice (s.) 10.45 Ojciec Mateusz 6 (s.) 11.35 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 12.10 Agrobiznes 12.55 Natura w Jedyńcu. W wyrzeźby Nowej Zelandii 3 14.00 Złoty chłopak (s.) 14.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Gra słów. Krzyżówka (s.) 22.30 Czwarta gwiazda (s.) 22.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport, pogoda 20.25 Piłka nożna. Liga Narodów, mecz Szkocja - Polska 23.10 Skąd, dokąd.

TVP 2

6.20 Operacja zdrowie. 6.55 Rodzinka.pl (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Całe życie z nami - opowieść o Janie Szurmieju 11.50 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Kolo fortuny (teleturniej) 13.15 Miłość i nadzieja (s.) 14.05 Va banque (teleturniej) 14.35 Na sygnale (s.) 15.05 La Promesa - pałac tajemnic (s.) 16.00 Kolo fortuny (teleturniej) 16.35 Familiała (teleturniej) 17.20 Miłość i nadzieja (s.) 18.15 Va banque (teleturniej)

19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej)

Program, dzięki któremu można sprawdzić i jednocześnie wzbogacić wiedzę w zakresie aż stu dziedzin. Teleturniej składa się z trzech etapów. W pierwszym zawodnicy otrzymują po dwa pytania. Odpowiedź przynajmniej na jedno z nich umożliwia udział w drugim etapie. W kolejnej rundzie zawodnicy wyznaczają, który z przeciwników ma odpowiadać na kolejne pytanie...

19.30 Barwy szczęścia (s.) 20.50 Lato z Radiem i Telewizją Polską. Grudziądz 21.50 Krucjata. Prawo serii (s.) 23.05 Porwanie Heinekena (dramat sensacyjny).

TVN

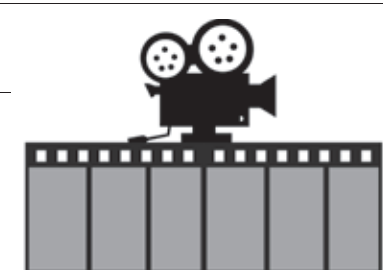
5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Żerków 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 B&B love (s.) 12.05 Kuchenne rewolucje. Szklarska Poręba 13.10 Ukryta prawda 14.15 Detektywi (s.) 15.20 Doradca smaku (mag.) 15.30 Kuchenne rewolucje. Czestochowa 16.35 Ukryta prawda 17.40 Detektywi (s.) 18.50 Fakty, sport, pogoda 20.00 Doradca smaku (mag.) 20.10 Na Wspólnej (s.) 20.50 B&B love (s.) 21.30 Kuchenne rewolucje 22.35 Fucking Bornholm.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.30 Malanowski i partnerzy (s.) 9.30 Sekrety rodziny 10.30 Dlaczego ja? 11.30 Gliniarze (s.) 13.35 Trudne sprawy 14.35 Dlaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.20 Interwencja (mag.) 16.30 Na ratunek 112 (s.) 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.35 Malanowski (s.) 20.10 Nigdy w życiu! (komedia romantyczna) 22.20 Whitney Houston. I Wanna Dance With Somebody (film USA).

PROGRAM TV

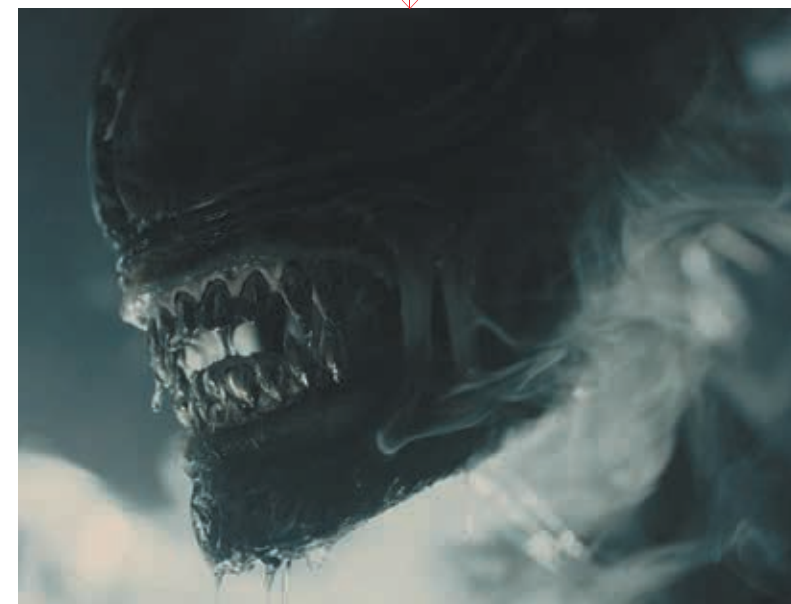
CO W KINACH

CZ. CIESZYN - Central: Deadpool & Wolverine (3, godz. 17.30); Fantastyczne istoty (4, godz. 16.30); Był sobie kot (5, godz. 16.30); Chantal im Märchenland (5, godz. 18.30).

HAWIERZÓW - Centrum: To się w głowie nie mieści 2 (3, 4, godz. 17.15); Obcy (3, godz. 19.30); Chantal im Märchenland (4, godz. 17.30); Deadpool & Wolverine (4, godz. 20.00).

KARWINA - Centrum: To się w

Obcy: Romulus rozgrywa się na odległej kolonii górniczej, skąd Rain (Callee Spaeny) pragnie uciec wraz ze swoim syntetycznym „bratem” Andy’em (David Jonsson), robotem stworzonym do opieki nad nią w zastępstwie rodziców. Dołączają do grupy młodych

buntowników, którzy przejmują opuszczony statek kosmiczny i planują dotrzeć na bezpieczną planetę bez starzenia się, dzięki komorom kriogenicznym. Nowi pasażerowie nie wiedzą jednak, że statek skrywa również groźnego drapieżnika.

CO W STREAM-IE

Ród smoka

Nim Westeros pochłonęła kolejna krwawa wojna o władzę, na tronie zasiadał ród Targaryenów, mający kontrolę nad potężnymi smokami. Serial osadzony 200 lat przed wydarzeniami znanymi z „Gry o tron” ukazuje Targaryenów u szczytu ich potęgi, władających Siedmioma Królestwami wraz z 17 smokami. Król Viserys, dobry i szlachetny władca, jest pozostawiony bez następcy tronu. Niezdolność do

dokonania wyboru pomiędzy jego córką a młodszym bratem skutkuje początkiem brutalnej wojny domowej o sukcesję, która zapoczątkowała upadek rodu, później znanej jako „taniec smoków”.

Gdzie oglądać: Max

Atrakeyjna jesienna ramówka TVP

• Kadr z serialu „Gra z cieniem”. Fot. mat. prasowe TVP

Jest to pierwszy, ale poważny krok do tego, aby Telewizja Polska znów słygnęła z tego, co było w niej najlepsze, czyli wiarygodności, a nie z tego, z czym w ostatnim czasie się kojarzyła, czyli propagandy i pogardy – powiedział dyrektor generalny TVP Tomasz Sygut, ogłaszając jesienną ramówkę stacji.

Wśród jesiennych nowości jest m.in. program „Dobry tytuł” (TVP2). Jest to magazyn o książkach prowadzony przez felietnistkę Agatę Passent oraz krytyka literackiego Szymona Kloskę. Prowadzący będą prezentować recenzje literackie przygotowane przez krytyków o różnych poglądach, a młodzi autorzy będą czytać i komentować wiersze. Wśród gości programu znajdują się pisarze, poeci i eksperci.

Widzowie będą mogli zobaczyć program publicystyczno-satyryczny „Kwiatki polskie” (TVP Info) prowadzony przez Katarzynę Kasię i Grzegorza Markowskiego, którzy dotąd współprowadzili „Szkoła kontaktowe” (TVN 24), razem prowadzą również program „Nowy świt” w radiu Nowy Świat.

Katarzynę Kasię będzie można także zobaczyć w programie „Jak to się mówi – Kasia u Bralczyka” (TVP2), który ma na celu popularyzację języka polskiego. Wśród jesiennych nowości jest także program „Daje słowo Maciej Orłoś” (TVP1), podczas którego dziennikarz będzie rozmawiał z postaciami świata polskiej kultury i sztuki, „Poczet świrów polskich” (TVP2), którego autorem i prowadzącym jest Jan Wołek oraz program kulinarno-detektywistyczny „Górna półka smaku” (TVP2) z udziałem szefa kuchni młodego pokolenia Orsona Hejnowicza oraz twórcy głośnych wrocławskich kryminałów Marka Krajewskiego. Na widzów czeka także nowy show rozrywkowy „Cudowne lata” (TVP2) z Barbarą Kurdej-Szatan w roli prowadzącej.

Jesienią Telewizja Polska pokaże również mecze polskiej reprezentacji piłkarskiej w rozgrywkach Ligi Narodów UEFA. Dzięki subli-

cencji nadawca będzie mógł także transmitować wybrane spotkania Ligi Mistrzów. Zaplanowano ponadto transmisje najciekawszych gier Ekstraklasy, wszystkich spotkań Betlic 1. Ligi, wybranych meczów Betlic 2. Ligi oraz rozgrywek o Puchar Polski. Ponadto TVP Sport pokaże najciekawszy mecz kolejki kobiecej Ekstraligi.

W jesiennych ramówce na widzów czekają także nowości serialowe, wśród nich seriale „Gra z cieniem” (TVP1) – kryminał noir w reżyserii Kingi Dębskiej, „Profilerka” (TVP1) w reżyserii Moniki Jordan-Młodzianowskiej. Na widzów czeka również drugi sezon serialu sensacyjno-kryminalnego „Krucjata” (TVP2) w reżyserii Łukasza Ostalskiego, nowy serial „Kawa z kardamonem” (TVP1) w reżyserii Iriny Gromozdy, brytyjski serial „Porzucony” (TVP1) według prozy Harlana Cobena. Widzowie TVP będą mogli zobaczyć również serial produkcji Canal Plus „Król” (TVP2) w reżyserii Jana P. Matuśkiego na podstawie powieści Szczepana Twardocha.

W jesiennych ramówce znalazły się także programy rozrywkowe. Po sześciu latach do roli gospodarza popularnego teleturnieju muzycznego „Jaka to melodia?” (TVP1) wraca Robert Janowski. Po wakacyjnej przerwie powraca również „Kolo Fortuny” (TVP2), a nowymi gospodarzami programu są Agnieszka Dziekan oraz Błażej dziennikarz będzie rozmawiał z postaciami świata polskiej kultury i sztuki, „Poczet świrów polskich” (TVP2), którego autorem i prowadzącym jest Jan Wołek oraz program kulinarno-detektywistyczny „Górna półka smaku” (TVP2) z udziałem szefa kuchni młodego pokolenia Orsona Hejnowicza oraz twórcy głośnych wrocławskich kryminałów Marka Krajewskiego. Na widzów czeka także nowy show rozrywkowy „Cudowne lata” (TVP2) z Barbarą Kurdej-Szatan w roli prowadzącej.

Jesienią Telewizja Polska pokaże również mecze polskiej reprezentacji piłkarskiej w rozgrywkach Ligi Narodów UEFA. Dzięki subli-

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

- część stolicy Węgier
- niemiecko-polska wyspa na Bałtyku
- kiedyś przed laty, onegdaj, niegdyś
- Jan... Komeński, czeski pedagog.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
UZNAM

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

- mały chłopiec, brzdąc, berbec
- gra w karty o nazwie wziętej od azjatyckiego miasta
- Peter, reżyser filmu „Bullit”, z pamiętnymi pościgami ulicami San Francisco
- broń kosynierska.

Wyrazy trudne lub mniej znane: YATES

KWADRAT MAGICZNY

Rozwiązaniem dodatkowym jest nazwa miasta na prawach powiatu. To drugie pod względem liczby ludności i trzecie pod względem powierzchni w województwie wielkopolskim miasto. Położone jest w środkowo-zachodniej Polsce nad Prosną, u ujścia Śwędrni.

Pionowo i poziomo jednakowo:

- kłamra spinająca pękające mury
- internetowy magazyn poświęcony stylowi życia, z różnorodną rozrywką i poradami
- ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
- Camil (1880-1962), malarz rumuński
- sojusz USA, Australii i Nowej Zelandii.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
NSAEN, RESSU

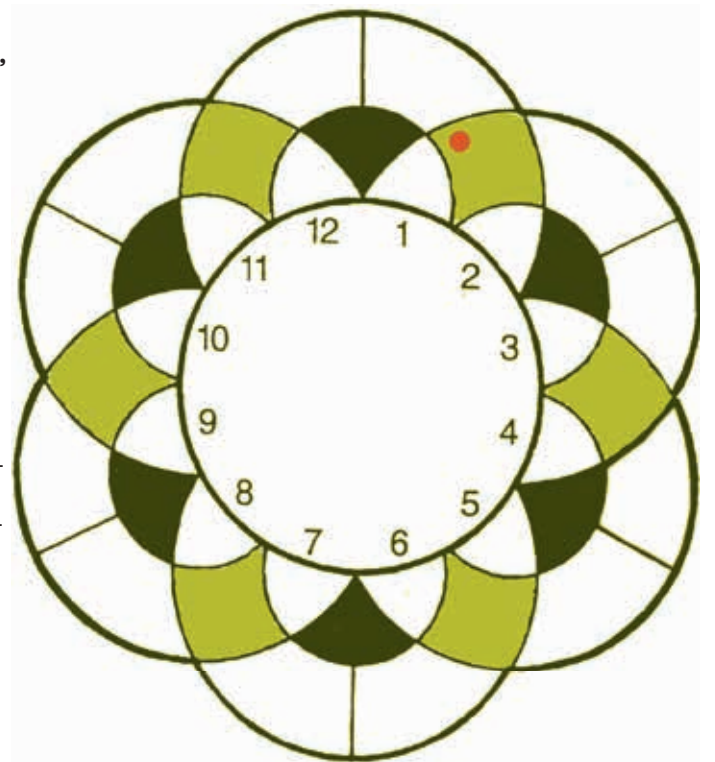
	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w Polsce, w województwie lubuskim, w powiecie żarskim, będącego siedzibą gminy miejsko-wiejskiej. Położone jest na Obniżeniu Dolnołużyckim, nad rzeką Lubszą, na wschodnim krańcu Kotliny Zasięckiej...

- 4. ogół lub część jakiejś organizacji, partii, ugrupowania itp. obecnych, np. na posiedzeniu
- 6. ciernisty krzew lub drzewko z rodziny szakłakowatych oraz owoc tej rośliny
- 8. tylna, spodnia część buta podpierająca piętę
- 10. owalna bryłka masła lub kamień szlifierski do ostrzenia narzędzi metalowych
- 12. mityczny myśliwy zamieniony przez Artemidę w jelenia
- 2. najbardziej na północ wysunięty szczyt Beskidu Morawsko-Śląskiego koło Ligotki Kameralnej.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
AKTEON, JUJUBA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 13 września 2024 r. Nagrodę z 20 sierpnia otrzymuje **Helena Mrózkowa z Czeskiego Cieszyna**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie połączonych minikwadratów magicznych z 20 sierpnia: GRODZIEC

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 20 sierpnia: WEKA EPILOG KLOCKI AGIP

Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 20 sierpnia: FOND OKTAWA NAWRÓT DATA

Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 20 sierpnia: ZGIERZ